

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Hud poraz fašizma v Belgiji:

Belgijci odklonili Degrellov fašistični pokret

Pri večerajšnjih volitvah v Bruslju je dobil Degrelle komaj 18.05% glasov, dočim je nad tri četrtine volilcev glasovalo za ministrskega predsednika Van Zeelanda

Bruselj, 12. aprila. r. Ob ogromnem zanimanju vse politične javnosti so se večeraj vršile v Bruslju nadomestne parlamentarne volitve. Kot kandidata sta si stala nasproti ministrski predsednik Van Zeeland in vodja katoliškega fašističnega pokreta reksistov Degrelle. Na obeh straneh so razvili žilavo propagando. Degrelle se je poslužil vseh sredstev, da bi premotil množice in si pridobil simpatije. Klevete, falzifikati in denar so igrali pri tem največjo vlogo. Doživljal pa je odgovor, kakor ga je zaslužil. Tri četrtine glasov je bilo oddanih za Van Zeelanda, komaj eno četrtino pa je dobil Degrelle. Število zanj oddanih glasov je celo manjše, kakor jih je dobil pri zadnjih volitvah, čeprav so napovedovali, da bo osvojil najmanj dvakrat toliko. Van Zeeland je dobil 275.840 glasov ali 75.89 odstotkov, Degrelle pa 69.534 glasov ali 18.05 odstotkov.

Značaj poraza

V belgijskih političnih krogih živahno komentirajo izid volitev. Če se na eni stra-

ni upošteva zaslužno delo velikega državnika Van Zeelanda, na drugi strani pa destruktivne in hujskajoče govore Degrelle, ki se je posluževal celo inozemskih radijskih postaj za svoje hujskajoče govore, potem ni čudno, če mu je belgijsko ljudstvo obrnilo hrbet in se s tako prepričevalno večino izjavilo za Van Zeelanda. Izid volitev po sodbi političnih krogov jasno kaže, da Degrellov pokret ne samo ni napredoval, marveč da je v državi, kjer misli ljudstvo z zdravim razumom, obsojen na popoln neuspeh.

Mednarodni odmev

Pariz, 12. aprila. r. V tukajšnjih političnih krogih sodijo, da izid glasovanja pri večerajšnjih volitvah v Bruslju, ki so končale s katastrofalnim porazom belgijskega fašizma, daleko presega okvir običajnih volitev. Glede na položaj Belgije sega ta izid celo na mednarodno področje in ne bo ostal brez odmeva v belgijski zunanji politiki.

Dunaj, 12. aprila. AA. Havas: Dunajski »Morgen« komentira večerajšnji Degrellov poraz in piše: Volilni izid v Bruxellesu do-

kazuje, da se lahko zatrejo vsi taki pokreti, če se proti njim izvede res odločna borba na vseh poljih. Belgija je pokazala, da so Degrellove avanture lahko nevarne celo za velike države, za male države pa pomenijo naravnost smrt.

Berlin, 12. aprila. AA. DNB: Berlinski jutranjki precej obširno pišejo o večerajšnjih volitvah v Bruxellesu. Listi pišejo, da se je Degrelle v tej borbi dovolj dobro odrejal, da si je malinski kardinal-nadškof odkrito postavil na stran Van Zeelanda. To je seveda vplivalo na stroge katoličane.

»Völkischer Beobachter« piše: Borba v Bruxellesu se je končala z zmago kardinala nadškofa v Malinesu. Vodja reksistov se dosedaj ni hotel vtičati v moralno in politično moč nadškofa in kardinala v Malinesu. Zmeraj je hotel pokazati, da je dober sin katoliške cerkve. Sedaj pa je kardinal-nadškof izrazil politično moč, katere se Degrelle ni dotikal. Zda se mora Degrelle odločiti, da še nadalje dopušča, da cerkev brez vsake potrebe izrablja svoj politični vpliv ali pa da se sam odloči za odkrito borbo proti političnemu katolicizmu.

»Montage« piše med drugim: Van Zeeland in Degrelle sta se borila samo za glasove strogo vernih katoličanov, ker je ministrski predsednik že imel zase vse glasove liberalnih in marksističnih elementov. Degrellov borbo proti boljševizmu so odobraval vsi katoličani. Toda kardinal-nadškof se je dvignil proti njemu in izrekel svojo besedo. Kljub jasnim načelom Degrellovega programa Teh dogodkov se v Nemčiji še dobro spominjajo iz časov centurumove vlade.

Zahvala Van Zeelanda

Bruxelles, 12. aprila. AA. Havas: Ministrski predsednik Van Zeeland je sredi objavil proglas svojim volilcem: »Zahvaljujem se vam in nič ne bo moglo ustaviti našega dela, da uresničimo tiste nade, ki jih mnogi stavijo na Belgijo.« Proglas se zaključuje: »Sedaj pa vsi na delo za kralja, za zakon in za svobodo!« Notranji minister je priredil večerjo, ki so se je udeležili vsi člani vlade. Po večerji je bil prečitana ta proglas častnikarjem, pozneje pa so proglas prečitati tudi po radiu.

Politični obzornik

Beseda o svobodi

V članku »Zgodovina in politika«, ki ga je objavila »Nova Evropa«, izvaja Marko Petričević:

Svoboda, to je glavno načelo demokracije. Samo da je beseda »svoboda« preveč čisto na vseh ustih in je ona v nekem oziru postala že pusta fraza. Pravi demokraciji tega ni treba, ker »brez svobode ni demokracije«, je rekel že Aristotel, a Herodot je že pisal: »Jasno je, da je enakost najdovršenejša stvar. Na primer: Atenci niso bili pod vladno tiranijo boljši, kakor njihovi sosedi, a čim so se otrsli jarma, so postali prvi med vsemi. To se pravi: Dokler so bili zatirani, so oni mirno trpeli, da so jih sovražniki tepli, ker so se bojevali za gospodarja. Ko pa so dosegli svobodo, se je vsak Atence potrudil, da storil kar najboljšo in kar največ za sebe.«

In tudi drugače se da s proučevanjem politične zgodovine z lahkoto ugotoviti, da sta zgodovina in politika vedno sodelovali. Dejstvo je: zgodovina je pretekla politika, a politika je sedanja zgodovina. Zgodovina se ustvarja s politiko in eno najvažnejših demokratskih načel je: raziskavanje resnice, dočim se že obstoječe določbe, ki so uveljavljene na podlagi raznih predsodkov in ki se vsiljujejo ljudem, da bi jih klasično sprejeli, protivno vsakemu raziskavanju. Demokracija prav zato raziskuje zgodovino, da se prepriča o njeni resničnosti, v kateri se potem vzgojujejo ljudske mase. Demokracija raziskuje in proučava tudi sedanjo politiko, odklanjajoč vsako dvomljivo resnico, sprejemajoč samo ono, kar je enako dobro za vsakogar, a »dobra je samo ona stvar, za katero bo istočasno vsak človek rekel, da je dobra« — je naglašal Kant.

Opravljajočo to politično mislo, piše torej demokracija istočasno najprej strani v knjigi nove politične zgodovine

Kaj bi bilo z nami?

Ker se je »Sokolski Glasnik« preselil v Beograd, je jelo posebno kolo Sokolov izdajati nov, Sokolom namenjen list — tednik »Sokolska Volja«. List je urejevan v bodrem sokolskem, torej jugoslovanskem in slovanskem duhu, zato ga toplo priporočamo vsem somišljenikom. V zadnji številki »Sokolske Volje« štimate pod gornjim naslovom to-le beležko: »Ko je bil sklenjen in podpisan sporazum med Jugoslavijo in Italijo, se je oglašil tudi ravnatelj puljske lista »Corriere Istrian« Giovanni Maracchi, ki je poslanec v fašističnem parlamentu v Rimu, torej dovolj velika osebnost. Maracchi se v svojem listu obirno bavi s tem sporazumom in posebno podrobno razčlenja politični del sporazuma. Zlasti nas zanimajo ta njegova izjavljanja: »Dobro vemo, da bi glavnih sadov morebitnega združenja Jugoslavije ne pobrala Italija. Bili bi kvečemu v korist obema narodoma, ki danes s Srbi sestavljata jugoslovansko nacijo: Slovence in Hrvatov. Toda tudi neodvisnost teh dveh narodov bi bila le prehodnega značaja, ker bi ju — komaj razdružena od jugoslovanske skupnosti — usoda sama nujno vrгла v naročje širše podunavske konfederacije, ki nam o njeni končni obliki nekatera gibanja zadnjega časa ne dopuščajo nobenih dvomov. Obnovljena bi bila stara habsburška Avstrija, čeprav morda v federativni obliki, kakor jo je zamišljal že Franc Ferdinand...« Vidimo torej, da se nazori gospoda senatorja Gjorgjevića in njegovih somišljenikov — slovenizirani, hrvačizirani, srbičizirani — izteka v globeh, ki nad njo preteče plehečajo hladna krila črne avstrijske orla. Dobro bi bilo, da bi si besede g. Maracchija obdržali v spominu, da se zdržamo k zavesti, kaj bi bilo z nami, ako bi nas nezgodniki in slepci raztrgali in pogladi v pogubo! Potopili bi se v tujem žrelu!...«

„Ker se žal ne more konstatirati...“

Kakor poroča »Glasnik JRZ« za savsko banovino, je imel poslanec dr. Miškulin, bivši minister, v Zagrebu političen govor, v katerem je med drugim poudarjal: »Politične razmere v državi se po programu razvijajo in se vedno bolj in bolj pomirjajo. To velja v nekem oziru tudi za savsko banovino, ki je od nekdaj pa tudi danes v nekem izjemnem položaju in pomenu. Zato je potrebno, da se politika izvaja opretno in obzirno, upoštevajoč naše posebne prilike in odnose. Na žalost se ne more konstatirati, da bi imela izvedba politike v naših krajih srečno roko. To prihaja od tega, ker posamezni organi, celo oni na izpostavljenih mestih, nimajo določene smernice, po kateri bi se morali ravnati pri izvajanju politike. Iz tega se mora zaključiti, da niso metode, ki se uporabljajo, v polnem skladu z osnovno politiko vlade. Naša dolžnost je opozoriti na te metodne napake, ki vse odločujoče činitele v nadi, da bo našlo to opozorilo polno razumevanje in uvaževanje na odgovornih mestih.« — Da niso politične razmere na Hrvaškem rožnate, ve ves svet, a da to javno priznava dr. Miškulin, predsednik mestnega odbora JRZ za Zagreb, to pa je vredno zabeležiti!

Kupujte domače blago!

Turški državniki v Beogradu

Danes dopoldne so se pričeli razgovori med dr. Stojadinovićem ter predsednikom in zun. ministrom turške vlade

Predsednik turške vlade
İzmet İneni

Beograd, 12. aprila. p. Sredi ob 21.40 sta prispela v Beograd z orientnim ekspresom predsednik turške vlade İsmet İneni in zunanji minister dr. Ružd Aras. V Beogradu so jih sprejeli nad vse prisrčno in zelo svečano. Na postaji so pozdravili in sprejeli visoka turška gosta predsednik vlade dr. Milan Stojadinović z drugimi

člani vlade, poslaniki držav Male antante in Balkanske zveze, mnogi drugi diplomatski zastopniki, predstavniki naše vojske in drugi odličniki. Kolodvor je bil ves okrašen s turškimi in jugoslovanskimi zastavami ter z zelenjem. Na peronu je bila postavljena tudi vojaška častna četa z zastavo in godbo, ki jo je predsednik turške vlade po pozdravu z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem pregledal. Turška državniška bosta ostala v Beogradu štiri dni. Za obisk turških ministrov v jugoslovanski prestolnici se v sve tovrni javnosti zelo mnogo zanimajo ter mu pripisuje zlasti pariški tisk velik pomen. Po končanih razgovorih v Beogradu bo predsednik turške vlade İsmet İneni odpotoval na naš Jadran, kjer bo ostal več dni na odmoru.

Turški ministrski predsednik İsmet İneni in zunanji minister Ružd Aras sta danes dopoldne najprej odšla na dvor in se vpisala v dvorno knjigo, ob 11. pa sta se podala v zunanje ministrstvo, kjer ju je pričakoval ministrski predsednik dr. Stojadinović. Tu so se pričeli prvi razgovori o pe-rečnih političnih vprašanjih, ki so na dnevi nem redu tega sestanka v zvezi s sklopi zadnje konference Male antante in z razgovorji ob obisku prezidenta CSR dr. Beneša. Opoldne je bil prirejen banket v vili dr. Stojadinovića. Popoldne se bodo razgovori nadaljevali, večer pa bo gala-večerja v Gardijskem domu, po večerji pa bo velik sprejem, na katerega je povabljenih nad 500 ljudi.

Ofenziva vladnih čet se nadaljuje na štirih frontah

Vladne čete so dosegle zelo važne uspehe — Tudi frankovci se pripravljajo na nadaljevanje svoje ofenzive na baskijski fronti

Pariz, 12. aprila. r. V teku večerajšnjega dne so vladne čete nadaljevale svoje ofenzivne operacije na štirih frontah. Pri Gijonu na skrajnem severu španije so vladne čete napredovale za tri kilometre. Pri Teruelu med Saragoso in Huesco v ravni črti zapadno od Tardi-jente so zavzele vladne čete zelo važne višinske položaje, s katerih obvladajo sedaj vso okolico.

Še bolj važna je ofenziva pred Madridom. Večraj so vladne čete prodrale v dveh pravcih: na eni strani proti Escorialu, na drugi strani pa preko Casa de Campo. Pri tem so zavzele vladne čete ves hrib Garabitas in Camarinas. Četudi je to zelo velik uspeh, ker gre za zavzetje izredno močno utrjenih postojank, bi bilo vendarle še preura-njeno, sklepati iz tega na končni uspeh in izid te ofenzive.

Na fronti pri Pozoblanci so vladne čete prodrele že 60 km od tod oddaljenega mesta Penarroye ter so po dnevnem odmoru večeraj prodrale dalje, tako da je Penarroya sedaj popolnoma obkoljena. Vladne čete so oddaljene samo še tri kilometre od tega mesta, ki je pod stalnim topniškim ognjem.

Nasprotno temu je ofenziva generala Molle na baskijski fronti še vedno v za-stoji. Frankovci pa zbirajo nove sile in bodo brez dvoma poskušali nadaljevati svoje ofenzivne operacije, ker bi bil uspeh na tej fronti za njih posebnosti. Po hudem porazu na guadala-jarski fronti so čete generala Franca ne samo skrajno demoralizirane in se vedno bolj širijo upori, marveč je tudi Francova valuta v inozemstvu začela naglo padati in generalu Francu so bili opovedani veliki krediti, tako da je sedaj v hudih zadregah glede nadaljnje dobave orožja in municije. Uspešna ofenziva na baskijski fronti bi, tako vsaj upajo, popravila kredit generala Franca in dvignila borbenost njegovih čet. Zato računajo s tem, da bo general Molla skušal za vsako ceno nadaljevati svojo ofenzivo.

Iz Francovega tabora

Salamanca, 12. aprila. AA. V svojem enočnem komunističnem pravni nacionalistično vrhovno poveljstvo: Na bojišču 5. divizije pri Huesci na so, verni front; je bilo danes le manjše ob-strejanje. Na bojišču 6. divizije je bil odkrit napad nasprotnikov, ki se skušali za-

zveti naše postojanke pri Sargentesi de la Lore.

Na biskajski fronti je skušal nasprotnik napasti naše postojanke, a je bil pognan v beg. Na bojišču avilske divizije so bili odbiti napadi na Robledo de las Navas. Rdeči so imeli velike izgube. Na bojišču sorijejske divizije je naša konjenica z uspehom izvršila celo vrsto izvidniških pohodov in je ob tej priliki zaplenila precejšnjo množino vojnega materiala.

Pred Madridom je nasprotnik pričel obupno ofenzivo v odseku pri Questi de la Perdićes. Njegov napad so znatno podprli sovjetski tanki. Napad je bil str. V naše roke je prišlo pet tankov. Nasprotnik je pustil na bojišču na stotine mrtvih. Okrog 16. je nasprotnik prešel v napad tudi v odseku v Casi de Campo. Tu so napadli naše postojanke zelo močni pehotni oddelki pod zaščito 32 tankov. Napad je bil z vso odločnostjo odbit. V borbi smo docela uničili dva nasprotniška bataljona. Okrog 19. se je pričel nov napad v odseku pri Huesci de la Perdićes. Tedaj so v napadu sodelovale tudi mednarodne čete. Tudi ta napad je bil odbit. Nasprotnik je pustil na bojišču 40 trupel. Z viharim ognjem topništva smo uničili kolono 50 tovornih avtomobilov; ki je vozila nove čete republikancev v smeri proti Defesi de la Villa.

Na južnem bojišču smo odbili vse napade nasprotnika pri Penarroyi in Villaharti. Nasprotnik je imel zelo velike izgube. Neki bataljon je bil zdecimiran. Pri Andujaru smo sestrelili neko nasprotnikovo letalo. Več letal je bilo uničenih o priliki letalskega napada na letališče Resus.

Dr. Milan Srškić

Beograd, 12. aprila. p. Davi je premislil v svojem stanovanju bivši ministrski predsednik dr. Milan Srškić. Pred par dnevi je obolel na gripi. Sprva je izgledalo, da bo bolezen potekla normalno, pozneje pa so se pojavile komplikacije. Pridružila se je pljučnica, nastopilo je oslabljenje srca in davi je bolnik kljub skrbni zdravniški negi izdihnil.

Pokojni dr. Srškić je bil svoječasno vodilni politik bivše radikalne stranke ter je ponovno zavzemal položaj ministra v raznih vladah, v katerih je sodelovala radikalna stranka. Po 6. januarju je bil najprej minister v vladi Petra Živkovića, po njegovem odstopu pa je sam postal ministrski predsednik. Po nastopu režima JNS se je dr. Srškić

umaknil in se v zadnjem času ni več udeleževal političnega življenja.

Dr. Srškić je bil rojen leta 1880 v Beogradu. Z mlad se je udeleževal v narodnem pokretu v Bosni. Studiral je na dunajski univerzi, kjer je bil tudi promoviran za doktorja prava, nakar je stopil v odvetniško službo v Sarajevu. Kmalu je že bil izvoljen v bosanski deželni zbor. Med vojno je služil dr. Srškić v vojni kot častnik, toda je že kmalu zašel v rusko ujetništvo, od koder je prišel v Srbijo. Postal je član jugoslovanskega komiteja, ki je zahteval ustanovitve jugoslovanske države. Po prevratu 1. 1918 je bil član narodnega sveta v Bosni in je bil imenovan za pred-sednika provizorične vlade za Bosno in Hercegovino.

Samomor komandirja orožniške postaje v Dolenjskih Toplicah

Davi si je poglaval narednik Milan Popović kroglo v prsi — V brezupnem stanju so ga prepeljali v kandijsko bolnico

Novo mesto, 12. aprila. r. V Dolenjskih Toplicah pri Straži je izvršil davi samomor tamošnji komandir orožniške postaje 39-letni orožniški narednik Milan Popović, rodom iz Stenjevca pri Zagrebu. V Dolenjske Toplice je bil premeščen iz Srbije. Med prebivalstvom si je kmalu pridobil s svojo uslužnostjo veliko priljubljenost, njegovi predstojniki pa so ga čislali kot vestnega in vzornega orožnika. Zadnje dni je bil vidno deprimiran, a nihče ni vedel, kaj mu je. Nikomur ni pravil o kakih težavah in se je izogibal vsake družbe. Davi okrog 2.30 pa je na orožniški postaji nenadoma odjeknil strel. Ko so se ostali orožniki prebudili, so našli svojega komandirja nezavestnega oblitega s krvjo v postelji, poleg postelje pa službeno puško, iz katere si je poglaval strel v prsi. Nudili so mu takoj prvo pomoč, nakar so ga z avtomobilom prepeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji. Tam so ga operirali, vendar pa dvomijo, da bi mu mogli rešiti življenje. Krogla mu je tik pod srcem predrla prsni koš in je izstopila na levi strani tako, da mu je ranila levo roko in mu zdrobila kost. Danes dopoldne se je Popović za hip zavedel in sam izjavil, da mu je le žal, da ni bil takoj mrtov.

V Dolenjske Toplice je danes odpotoval žandarmerijski poručnik Knežević, ki bo vodil preiskavo, da ugotovi, kaj je vzroga orožnika napotilo k temu obupnemu koraku.

Angleški svečenik

o Francovem vojskovanju

London, 12. aprila. d. Canterburyjski dekan dr. Hewlett Johnson, ki se je vrnil te dni s svojega potovanja po španskih bojiščih v Toulouse, se je izjavil novinarjem zelo neugodno o vojaških metodah španskih nacionalistov. Reči moram, je dejal, da vodi general Franco vojno na način, ki je vreden vsakršne obsodbe. Kar sem videl, me je ogorčilo v največji meri. Nacionalisti pravijo, da se bore za obrambo in rešitev katoliške vere, vendar pa so n. pr. v Durangu Francovi bombardirali predvsem vsi školi cerkve, v katerih so bili ubiti in ranjeni množično verniki.

Curih, 12. aprila. Beograd 10.—. Pariz 19.70 London 21.5325. New York 459.75. Bruselj 74.05. Milan 23.14 Amsterdam 240.70. Berlin 176.70. Dunaj 81.10 — 81.90. Praga 15.35. Varšava 83.90. Bukarešta 3.25.

POHITITE

z nakupom srečk drž. raz. loterije. Srebanje 1. razreda 34. kola na

14. in 15. aprila t. l.

Veliko lahko število Vasa nudi

Zadruga hranilnica v Ljubljani, Dalmatinove 6

Srečke dobite tudi v oglašnem oddelku jutraj v šelenburgovi ulici.

Nad polovico stavbnih delavcev nezaposlenih

Okrog 60% lani v glavni sezoni zaposlenega delavstva še vedno brez zasluzka

Ljubljana, 12. aprila.

V letih, ko je bila kriza uradno priznana, je časopisje pogosto objavljalo statistične podatke o nezaposlenosti v posameznih strokah. Zdar nepoučeni ljudje, ki se sicer ne zanimajo za najpomembnejše socialne pojave, lahko mislijo, da nezaposlenosti sploh ni več in da je zlasti v Ljubljani izredno mnogo stavbnih in javnih del. Skoraj dan za dnem čitamo, kako mestna občina uspešno odpravlja nezaposlenost in budo, razen tega se pa tudi siri glasovi, da je čedalje več stavbnih del ter da se je začela že prava konjunktura. Lahko si mislimo, kako po takšnih optimističnih vestih presojajo naše razmere v drugih banovinah. Kdo bi se še potemtakem čudil, če prištevajo našo banovino med aktivne pokrajine države ter da nam ob vsaki priliki očitajo, kako smo bogati in da imamo vsega preveč.

V RESNICI JE PA TAKO

Sezonski delavci so prestrašeni tudi to zimo. Preživeti brez zasluzka več mesecev, v skrbi za družino in v strahu pred jutrišnjim dnem je nedvomno mnogo več, je junaštvo, kakor če bednega nezaposlenega klevetajo, da je delomržen. V Ljubljani je vsako zimo skoraj polovica zastojev v stavbnih delih. Tudi v tej zimi se je ustavilo skoraj vse delo, zlasti na zasebnih stavbah. Kolikor je bilo del, jih lahko na prste poštejemo: Ljubljanska, Gradščica in kaj še? To pa itak lahko čitate skoraj vsak dan, kaj še. Namreč ne kaj delavcev je bilo zaposlenih pri kanalizacijskih delih v Spodnji šiški in zadnje čase tudi za Bežigradom. Nešteti delavci so se dan za dnem oglašali na mestnem socialnem uradu ter prosili dela, toda dobiti delo na socialnem uradu je prava loterija. Kanalizacijska dela v šiški so opravljali v tako malem obsegu, saj ni bilo povprečno zaposlenih niti sto delavcev, da si lahko delajo z njimi reklamo le, ker si pač ne morejo pomagati s čim pozitivnim. Naj omenimo samo, da je manjša kanalizacijska dela delojavljala vse, le mestno cestno nadzorstvo v svoji režiji in da si podobni deli ni še nikdar nihče prej pel slovesov. Večja kanalizacijska dela so oddajali zasebnim podjetjem, ki so zaposlovali po več sto delavcev in ki so jih tudi primerneje plačala kakor zdaj mestna občina.

Ce pa hočemo biti stvarni, moramo navesti še eno javno delo, ki je v tej zimi nudilo nezaposlenim zasluzek, namreč čiščenje cestnih kanalov. Prejšnja leta so ta dela opravljali stalni delavci mestnega cestnega nadzorstva, ki so imeli mnogo višje mezde kakor sedanji priložnostni delavci mestne občine. Toda, ali vam moram ni vseč takšna socialna politika: odpušiti stalno zaposlene delavce, potem začasnó zaposliti nezaposlene, jih plačati slabše kakor stalne delavce in se potrkati po prsih, češ ali je bilo socialno skrbstvo pri nas še kdaj polnejše?

V resnici je torej tako: pozimi je bila večina sezonskega delavstva v Ljubljani brez zasluzka, zdaj se pa še vedno ni začela stavbna sezona v polnem obsegu ter je okrog 60% delavstva lani v glavni sezoni zaposlenega, še vedno nezaposlenega.

ZAKAJ SE NE RAZMAHNE STAVBNA DELAVNOST

V Ljubljani in bližnji okolici je okrog 30 stavb, kjer so začeli delati že jeseni ali v tej sezoni. Na mnogih stavbah, kjer so začeli delati pred zimo, delo še vedno počiva. Vreme je dovolj ugodno, da lahko

nadaljujejo vse vrste stavbnih del. Nekateri mislijo, da delo počiva marsikje zaradi tega, ker se ni sklenjena kolektivna pogodba za stavbno delavstvo. Koliko vpliva na stavbno delavnost sedanja negotovost glede nove kolektivne pogodbe ne moremo točno presoditi, lahko pa vendar sklepamo po nekaterih znakih, da bo stavbna delavnost po podpisu nove pogodbe živahnješa.

NAVAL SEZONSKIH DELAVCEV V LJUBLJANO

Da v Ljubljani ni nezaposlenih delavcev, pač ne more nihče utajiti, čeprav bi mu to še tako kazalo. Povsod, kjer se obeta stavbnim delavcem delo, je vselej velika naval nezaposlenih. Ko je nedavno podjetje »Slograd« začelo delati na cesti Ljubljana — St. Vid, je čakalo na delo pred pisarno okrog 200 delavcev. Podjetje jih je lahko zaposlilo le nekaj, okrog 10, ker se delo še ni začelo v polnem obsegu. Pri nekem drugem ljubljanskem podjetju, ki ima cestno delo na Gorenjskem, je pa iskalo zasluzek kar okrog 80 delavcev. Podjetje jih ni moglo zaposliti niti polovico.

Spomladi prihajajo v Ljubljano iskati zasluzek številni sezonski delavci s podeželja. Seveda nimajo pregleda nad delovnim trgom in nihče jim doma ne ve povedati, ali bodo dobili v mestu delo ali ne. Leto za letom se ponavljata žalostno romanje delavcev v mesto, odkoder se zopet vračajo mnogi razočarani na podeželje. Podeželske občine bi morale imeti pri rokah zanesljive podatke o razmerah na delovnem trgu, da bi lahko potregle z njimi delavcem. Toda dogaja se celo, da listič, ki je namenjen podeželju, napoveduje, da bo spomladi ljubljanska mestna občina preskrbela vsem delavolnim delo ter da ne bo imel več nihče pravice prositi podpore.

Te dni so nešteti sezonski delavci v Ljubljani še tam bolj nestrpni, ker ne dobe dela ob tako lepem pomladnem vremenu. Vso dolgo zimo so se tolažili s pomladjo. Kako bi naj mogli človek razumeti, kakšen pomen ima polhajkovanje nezaposlenih ljudi ob toplem lepem vremenu, ko bi se za največje vnezo lotili dela, ki si ga tako žele sestradati ter izčrpani? In kdo bi se še čudil, če nezaposleni množici od časa do časa zavre kri, ko jo vedno povsod odpravljajo z entimi in istimi frazami in demagogijo? Oni dan se je zbralo nekoliko več nezaposlenih stavbnih delavcev na socialnem uradu, kjer so zahtevali delo, ki jim ga je obljubilo spomladi ljubljansko pravno sodišče. Večkrat se je »Slovenec« zaradi tega silno razpahal, zlasti še, ker so se nezaposleni oglašili v deputaciji v njegovem uredništvu. V tonu, ki je tako značilen za stare avstrijskantske demuncijate, »Slovenec« namiguje, da ve, kdo je organiziral pohod nezaposlenih na socialni urad. Naj le pogumno imenuje organizatorje! Mi jih bomo brez oklevanja. Pred vsem je treba reči, da ima največji zasluzek pri tej organizaciji »Domoljub«, ki je izrazil nezaposlene, v drugi vrsti pa sama socialna politika naše občine. Na nezaposlene pa pade krivda, da imajo pač dovolj časa za takšne sprehe. V Kopitarjevi ulici bi vendar morali biti veseli, da naši nezaposleni manifestirajo javno proti delomrznosti, ki jo zadnje čase naš magistrat zatira z apostolsko gorednostjo. Kdor si hoče delati reklamo pod firmo ne, kakšne socialne politike, mora biti pripravljen tudi na riziko.

V Zagrebu ubit Slovenec

V soboto ponoči je bil v Zagrebu zaboden brezposelni mizarski pomočnik Andrej Škrabel

Zagreb, 12. aprila. V soboto ponoči je bil v Zagrebu zaboden brezposelni mizarski pomočnik Andrej Škrabel, rojen 1900 v vasi Ločki dol (morda Ločki vrh) občina Ptuj. Policija je šele iste noči aretirala ubijalca in enega njegovih pomočnikov, drugega pa se išče. Zločin je bil storjen v Zadarski ulici, kjer so našli pred hišo št. 59 opolnoči Škrabla vsega okrvavljenega in onesvečenega. Z resnilnim vozom so ga prepeljali v bolnico, kjer je bil običajen pokolj, pozneje je pa policija ugotovila, da ima opraviti z ubojem.

Škrabel je prišel ob 9. zvečer z znancom v gostilno Josipa Stritofa, kjer sta pila in igrala biljard. Ko sta končala partijo, sta odšla v veliko sobo in jela igrati »šnapske« za liter vina. In baš ta igra je postala Škrablu usodna. Nekaj časa sta igrala mirno, nakrat je pa nastal med njima prepri. Škrabel je trdil, da je njegov znanec izgubil igro in da mora plačati liter vina, ki sta ga že popila. Njegov znanec se je pa jezil, češ da ni on izgubil, temveč Škrabel in da mora on dati za vino. V njun prepri so posegli gostje za sosedno mizo, kjer je sedel tudi mizarski pomočnik Martin Solman z dvema fantoma. Solman je posegel v prepri in izjavil, da bo on plačal liter vina, češ, da je Škrablov znanec njegov prijatelj. Škrabel je bil s tem zadovoljen in tako se je prepri končal.

Ko je odšel Solman pozneje s svojima tovarišema iz gostilne, jim je sledil tudi neznanec, ki je igral s Škrablom. Škrabel je potem naročil še tri decilitre vina in slednji se je tudi on napotil domov. Gostilničar ga je spremljal in baš je hotel spustiti na zunanji vrati rolo, ko je nenkrat začul škrablove klice na pomoč. Škrabel je klical »Stritof, Stritof, na pomoč! Zaklali

so me! Stritof je takoj pograbil motiko in planil pred hišo, kjer je videl tri napadalce, kako so se razbežali. Škrabel je pa ležal ves okrvavljen na tleh. Stritof je takoj poklical sosedo in obvestil policijo.

Solmana in njegovega pajdaša Vujica je policija kmalu izledila in aretirala. Spala sta že, ko so prišli detektivji. Vujč je imel še okrvavljeno suknjo in roke. V njegovem žepu so našli okrvavljen nož. Odvedli so ju na policijo in ju zasilili. Vujč je izpovedal, da je Škrabel njega in njegova tovariša zmerjal in jim celo pretil. Tedaj je Vujč potegnil nož in ga večkrat zabodel. Škrabel je jel klicati na pomoč in ko je prihitel gostilničar, so se napadalc razbežali. Solman pa trdi, da sploh ni sodeloval pri uboju. O tretjem pravita, da ga ne poznata. Policija bo pa tudi njunega pajdaša kmalu izledila, ker že ima njegov opis. Obdukcija Škrablovega trupla je pokazala, da so mu zadeli napadalc 11 ran, od teh 6 smrtnih in sicer zadaj v hrbet, nekaj pa tudi spredaj po rokah. Kaj je dalo napadalcem povod, da so Škrabla ubili, bo pokazala preiskava.

Dva samomora

Ljubljana, 12. aprila. V soboto popoldne je odšel 58-letni tatavnik Karel Jermanc, stanujoč v Zakolarkovi ulici, od doma, ne da bi domačin povedal, kam je namenjen. Okrog 21. ko so prišli ljudje do koozila na Vilhavijski cesti, so pa našli tam obešena, v katerem so spoznali Jermanc. Možno je, da je obit želel pešati in se je moral boriti z gromotnimi težkotami. Zelo ga je potegla tudi smrt žene, ki mu je umrla lani. Jermanc je postal zadnje tedne čedalje bolj post in je

večkrat dejal prijateljem, da bo napravil komec. V soboto je bil ves dan nekak zmeden in je bil v smrti nagnjen v duševni nemirnosti. Pokojni zapustil dva odraza sivo.

Nad žrtvijo je večer obupala tudi 52letna Marija Fajdiga, žena tobačnega delavca. Navednica se je popoldne zaklenila v svoje stanovanje v Hranilniški ulici 7, nato pa poskajala vrtno, s katero se je obesila na kljuko na vratih. Ko so se po 16. vrtni domov njeni domači so je našli mrtvo. Fajdiga ni zapustila nobenega pisma. V smrt je šla najbrzi zaradi bede, kajti njen mož je že dalj časa brezposeln. Pokojna Fajdiga zapušta tri otroke, izmed katerih je eden še odrasel in poročen. Pokojna komisija, ki je prišla v Hranilniško ulico, je ugotovila prošnji domaćih, da so lahko položili truplo na mrtvaški oter doma.

80 letnica priljubljene Ljubljancanke

Ljubljana, 12. aprila.

Danes praznuje 80-letnico rojstva originalna, znana in priljubljena Ljubljancanka gospa Pasqualina Potisek. Kdo je ne pozna, živahne stare gospe tam na Emonski cesti? Kdo izmed tistih, ki hodijo po Emonski v Trnovo, je še ni čul peti z njenim globokim, kljub visoki starosti še vedno lepim glasom?

Rojena 12. aprila 1857 v zeleni Stajerski je že od svojega sedmega leta, torej celih 73 let v Ljubljani. V trnovski fari živi že 48 let, in to v eni in isti hiši. Starejšo generacijo bo morda zanimalo, da je pela dolgo leta v opernem zboru prvega slovenskega gledališča, in to še takrat, ko je bilo gledališče še v poslopiju sedanje Matice. Po požaru tega gledališča je bila njegova članica.

Poročena je bila z Ivanom Potiskom, sobnim slikarjem, ki je bil tudi dober pevec, član pevskega društva »Zvon«. Umrl ji je pred 25imi leti.

Kljub visoki starosti je še vedno živahna. V njej je ohranjen ko zdravega, pristnega slovenskega humorja. Rada pove katero pametno, še raje zapoje. Piše in bere in šiva še brez naočnikov. Čudovito je videti, kako urno vdene nit v šivanko — kdo bi ji prišodil osem križev?

Zadnja leta so sicer njene pesmi nekoliko utihlele: pred 4 leti je padla, si poskovala nogo, to jo je nekak potrla. A strjo je ni. Prava slovenska korenina je, iz družine, katere člani so vsi učakali izredno starost.

Naj tako starost — preko sto let, učka tudi naša jubilarica. Zvesta naročnica »Slov. Naroda«. Iz vsega srca ji danes ključemo: še na mnoga, zdrava in vesela leta!

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek 12. aprila: Zadnji signal. Red B.

Torek 13. aprila: zaprto.

Sreda 14. aprila: Matura. Red Sreda.

V igri »Rivala«, delo Anderona in Stalinga bodo igrali glavne vloge gg.: Levar, Sancin, Severjeva in Daneš. Dejanje se godi za časa svetovne vojne v Franciji in sicer v vojaških krogih, deloma v zaledju in deloma na fronti. Režiser: ing. Stupica.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek 12. aprila: Materinski dan. Začetek sporeda ob 19. uri.

Torek 13. aprila: zaprto. Gostovanje opere v Celju: Traviata.

Sreda 14. aprila: zaprto.

Premiera Respighijeve opere »Plamen«, ki jo je prevedel in nastudiral dirigent Niko Stritof, bo predvidoma koncem tedna, ter obeta postati velik dogodek v našem muzikalnem življenju. Delo je nadvse skrbno pripravljeno in bo popolnoma na novo inscenirano. Slikovite kostume iz 6. stoletja bo izdelala gledališka krojačnica, osnutke za inscenacijo je napravil ing. Franz Zasedob posameznih partij, ki bo prvovrstna, objavimo prihodnjik.

Materinski dan. Drevo bo v operi proslava materinskega dne, ki jo priredi gledališče s sodelovanjem Krščanskega ženskega društva. Spored je režiral g. Ivan Jerman, član drame. P. n. občinstvo opozarjamo, da se prične prireditev ob 19. uri.

Vse pojdejo na morje

Ljubljana, 12. aprila.

V korist izletniškega fonda je podmladek Jadranske straže mestne ženske realne gimnazije priredil večerj popoldne v Kazalni ulici akademijo s pestrnim in okusnim sporedom. Dvorana je bila polna mladine, mamice in očetov, zastopnikov narodne Ljubljane in zavednih ljudi, ki podpirajo JS v njenem plemenitem in pomembnem delu in prizadevanju. Vse učenke ženske realne gimnazije se niso bile na morju, še niso videle našega Jadrana, ki ga moramo vsi vzljubiti tako, da smo vedno pripravljeni žrtvovati zanj svoje najdragocenejše moči, ker je Jadrana naša velika cesta, ki nas bo v bodočnosti vodila v širni svet. Po rekordnem obisku so, češ, se akademija tudi v gromotnem oziru uspešno in budo šle leta s pomočjo izletniškega fonda na morje tudi tiste učenke gimnazije, ki dolejš se niso mogle užitvati ob naši obali vso lepoto in zdravje jadranskega sonca.

Povodni zbor zavoda pod vodstvom prof. Dolinarja je s himno PJS otvoril akademijo, nakar je v pozdravnem govoru načelnica Nada Fux obrtala visoke cilje naše JS. Poslušalci in poslušalke so bili zlasti navdušeni za pevski zbor, ki je zapel Pomenstvo Pomenid in Volaričeve Slovenke mladence. Najzanimivejši so pa bili plesno-televidni nastopi učenk, ki jih je spremljala profesorica za televidno na zavodu g. Stančičeva. Učenke 3. razreda so rajale veselo po obali, učenke 6. in 7. razreda so plesale ples vstank, učenke 6. in 7. razreda so plesale, kako televidno mornarji, učenke vseh sedmih treh razredov skupaj so pa zaplele valčekovo plesno kompozicijo.

Srčkano je Emilija Danilović deklamirala Torzističovo Tebe ljubim naše morje, radio orkester je igral Gorenjskega slavčka, Gorše Tatjana in Božič Zora sta pa na klavirju in violini poslušalce pre-

senetili z umetniškimi interpretiranjem Schubertovega Impromptu in Blumenstern zelove Tarantella. Vrhunec je navdušenje doseglo, ko sta Jožica in Angela Majaron igrali narodna na harmonikah.

Prireditelj je bila pod pokroviteljstvom župana dr. Adamešica in častnega damskega komiteja s soglasno direktorja zavoda go. Bajčeve na čelu.

Plačevanje občinskih davščin

Ljubljana, 12. aprila

Mestno poglavarstvo objavlja:

1. Hlone davšnine. Iz tehničnih razlogov ne bo moglo dastaviti mestno poglavarstvo novih plačilnih nalogov vsem lastnikom hiš do 15. maja 1937, katerega dne dospel v plačilo prvi četrtletni obrok za leto 1937-38. Pozivajo se torej vsi lastniki in upravitelji hiš, ki ne bi pravočasno prejeli plačilnih nalogov, da akontirajo do 15. maja 1937 pri mestni blagajni ali pa po poštni polovnici občinske hišne davšnine v višini ene četrtine predpisa za proračunsko leto 1936-37.

2. Občinska davščina na vozila. Mestno poglavarstvo poziva vse lastnike kočij, g. gov. brekov, osebnih in tovornih avtomobilov, avtomobsov in motornih koles, da predložijo do najdalje 30. aprila 1937 mestnemu računovodstvu prometne knjižice svojih vozil ter poravnajo občinsko davščino za prvo četrtletje 1937-38 in morebitne zaostanke za leto 1936-37. Posebno opozarja mestno poglavarstvo na dolžnost prijave lastniške vozil iz ozemelj bivših okoliških občin, ki so bile priključene s 1. aprilom 1936 mestni občini ljubljanski.

3. Občinska davščina na potrošnje. Mestno poglavarstvo poziva lastnike gostilniških, zajtrkovalniških in vnotočnih obratov, da prijavijo do 15. t. m. ravnanstvu mestnega trošarinskega urada količino vina in piva, potrošenega (zatržarjenega) v letu 1936. lastniki kavarniških obratov pa, da prijavijo način svojega obratovanja. Mestno poglavarstvo opozarja, da so bili objavljeni podrobnejši podatki o vseh občinskih davščinah, takšah, dokladah in pristojbinah za proračunsko leto 1937-38, z razglasom o proračunu mestne občine ljubljanske za leto 1937-38. Službeni list kr. banke uprave dravske banovine št. 191-26 A z dne 1. aprila 1937.

Redno plačevanje občinskih davščin ni le v interesu mestne občine, ampak tudi v interesu davčnih zavezancev samih, ker je lažje plačati ob terminu manjši znesek, kakor pa za večje razdobje višji znesek, poleg tega pa še zamudne obresti ter stroške, ki so v zvezi z opominji.

Cigani, tatovi in krošnjarji

Ljubljana, 12. aprila.

V vaseh jugozapadno od Ljubljane so orožniki zadnje tedne polovili in spravili na varno že mnogo nevarnih kriminalnih tipov. V Notranjih Goricah je tablorila v gozdu družina ciginov, ki so nosili v svoje tablorišče ukradene kokoši, obleko, moko, kašo in druga živila. Cigane so pa hodile po hišah po Brezovici, Vnanjih in Notranjih Goricah, po Lukovici in Logu, kjer so prerokovale lahkovernim kmetom na karte in mnoge svee tudi opeharile. Ovadne zaradi tatvin in sleparij so se čedalje bolj množile, prijavljene pa niso bile vse, ker so nekatere ženske, ki so nasledile cigankam, sramovale pred orožniki. Ti so slednjič ciganske družine zajeli v zgodnjem jutru in jo odvedli v zapore sodišča v Ljubljani.

Po omenjenih vaseh pa ne stikajo samo tatovi in vlomilci, marveč tudi vsiljivi krošnjarji. Prodajajo večinoma nogavice, svinčnike, pisemski papir ali slabše manufakturno blago. Nastopajo zelo oblatno, zlasti kadar najeto doma na same ženske. Moški so pomladi zaposleni na polju in v gozdu, in podnevi ostajajo doma ženske. Pripetilo se je že večkrat, da so morale ženske klicati na pomoč sosedo, da so prepodili nasilneže. Orožniki so jeli energično preganjati krošnjarje, pa jih ni mogoče pregnati iz naših krajev.

Iz Celja

—c Ljudske vseučilišče. V risalnici meščanske šole bo predaval dr. Boris Furlan, profesor juridične fakultete v Ljubljani, o socialnih pogledih na življenje znamenitega francoskega pisatelja in misleca Anatola Francea. Opozarjamo na to zanimivo predavanje.

—c V Voglajno je skočil v soboto okrog 17. se je pognal 72letni upokojeni jetnikski paznik Franc Z. iz Celja z voglajnske brvi v Voglajno in se je takoj potopil. V bližini so bili policijski pripravnik Franc Beve, jetniški paznik Urban Leban, Milan Strašek in Anton Fister, ki so takoj pohiteli obupanec na pomoč ju ga s kavljem potegnili iz vode. Spravili so ga kmalu k zavesti in ga prinesli v bližnjo hišo, pomoje pa ga je reševalni avtomobil prepeljal v bolnišnico. F. se je že pred nekaj tedni obesil v neki hiši v Medlogu, a so ga takoj našli in rešili. Kaže, da so ga pognale v obup družinske razmere.

—c Nesreča ne počiva. Ko je 37letna posetnikova žena Jožeta Poharjeva v Rudni vasi pri Radečah zakurila v soboto peč s smolnatimi trskami, je bušil plamen v njo, pri čemer se je močno opekla po obrazu in desni roki. V petek je padla petletna hčerka progovnega delavca Marta Privošnikova na lozinici pri Zalcu tako nesrečno, da si je prebila brado. Istega dne je krava sumila 4letno posetnikovo ženo Julijano Pepelnjakovo iz Stalenberga pri Makolah z rogom in ji preprala trebuh. V petek se je ponosil 19letni sodarski pomočnik Mirko Šurek s Sp. Hudinje. Pri delu ga je zgrabilo kolo za desno roko in mu posnelo kolo od zapestja do podlakti. Istega dne je padel 24letni dimnikarski pomočnik Jože Mikar iz Celja na nekem podstrešju in zadel z glavbo ob tram, pri čemer se je obušil poškodovan nad levim očesom. Ko se je hotel 57letni mesar Franc Kukec iz Radeč na cesti izogniti s svojim vozom nekemu avtomobilu, se je voz prevrnil in pokopal Kukca pod seboj. Kukca je voz nalomil rebra. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

—c Zelenišček—Olimp 1:0 (0:0). V nedeljo popoldne je bila na Olimpijovem igrišču v Gaberju pred 300 gledalci odigrana finalna tekma med celjskim Olimpiem in mariborskim Zeleniščarjem. Tekma je bila živahna in fair. Olimp je igral zelo poltovo,

valno. Njegova glavna moč je bila v obrambi, ki je krepko razdirala akcije gostov. Olimp napad je bil premalo povezan, prepočasen in pred golom premalo odločen. Imel je lepe prilike, ki jih pa ni znal izrabiti. Gostje so tehničnem in kombinatornem znanju, v podajanju in hitrosti znatno prekašali domačine. Odlični sta bili njihova obramba in kriska vrsta, napad pa je pred golom vse preveč kombiniral. Takoj v začetku je začel Olimp krepko pritiskati, gostje pa so se kmalu znašli in začeli uprizarjati lepe akcije. Izvajali so hitre in točne poteze, toda pred golom niso znali streljati, ali pa je z uspehom posegla vmes Olimpa obramba. Olimp je izvedel nekaj lepih prodorov, glavno besedo pa so imeli gostje. Tako je šlo do 15. minute drugega polčasa. Takrat je Turk po krivdi levega branilca Olimpa prodrl do gola in potresel mrežo domačinov. Gostje so začeli po tem uspehu še krepkeje pritiskati, Olimp pa ni popustil in je vse do konca uspešno branil svoje vratišče. Sodiči je g. Podušky iz Zagreba točno in z avtoriteto. Na istem igrišču je mladina SK Celja v prvenstveni tekmi premagala mladino Olimpa 4:2 (1:1).

—c Šahovska simpatika. V nedeljo popoldne je igral prvak Celjskega šahovskega kluba g. Ivo Lešnik v vrtnem salonu hotela Evrope simpatično proti 30 šahistom iz Celja in drugih krajev. Za simultanko je vladalo veliko zanimanje. Vodstvo prireditve je imel mag. phar. g. Hočevar. Lešnik je dobil 18 partij, izgubil 8, remiziral pa je 4 igrice. Dobil je torej dve tretjini točk. Lešnik je eden najmočnejših amatjerjev v Sloveniji. Glede na dejstvo, da je Lešnik igral v raznih drugih mestih simultanke z boljšimi uspehi nego v Celju je Celjski šahovski klub, ki zavzema v Sloveniji drugo mesto, znova pokazal, da je močno napredoval.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Torek, 12. aprila katoličani: Julij.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matica: Prirega in ljubezen.
ZKD: Atlantik ob 14.15 v Matiel.
Kino Ideal: Ana Karenina.
Kino Sloga: Kar hočete.
Kino Union: Aliotra.
Kino Moste: »Pesem gauda« in »Ekspres št. 6«.

Koncert kompozicij dr. Danila Švare ob 20. v veliki filharmonični dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkoczy ded. Mestni trg 4, Ustar, šelenburgova ulica 7.

Javod sita

Kriva bo nemara pomlad, da smo se jeli tako živo zanimati tudi za žensko meno in spolno življenje. Da se zanimamo za pse in puse znamke ni čuda, saj je tako prerokanje pristno naše, v vprašanih ženskih intimnostih smo bili pa vedno diskretni in kavalirski. Da nismo tudi zdaj, bo krivko, kot rečeno pač to, da je jelo vse kliti in brsteti. Predavanja prejajmo o kočljivih zadevah in vprašanih, kako preživlja žena čas mene, kakšno je njeno spolno življenje in kakšne spolne bolezni. Nič bi ne imeli proti takim predavanjem, ker so poučna in koristna, samo k vratom bi bilo treba postaviti nekoga, ki bi strogo pazil, da ne pridejo notri nepoklicana ušesa. Kje neki so ostali naši drugače tako vestni čuvarji javne morale?

Oči še niso bile v nevarnosti, da bi se na takih predavanjih pohujšale. Zgodilo bi se pa lahko tudi to. Poznamo tudi druga predavanja, recimo o družni »vzponi« na Matterhorn ali na Piz Palü, o negi dojenčkov ali o pravilnem okopavanju špargljev. Pa smo večini predavanj s skriptičnimi slikami in praktičnimi demonstracijami. Človek si tako lažje zapomni, kar mu hoče predavatelj dopovedati in dokazati. Smetana reč, da bi se le kdo ne spomnil in bi privlekel skriptične slike ali celo kakšne demonstracije tudi na taka predavanja, kakor smo jih omenili zgoraj.

Iz Trbovelj

— Spremembe na orožniški postaji. Te dni je odšel v orožniško šolo kapla g. Kotnjak, premeščen pa je bil na orožniško postajo Logatec orožniški narednik g. Bjez lac Gojko, iz Logataca pa je prišel na Lukanjno postajo narednik-vodnik g. Urlep, ki je prevzel vodstvo postaje. Novemu komandirju, ki je dolga leta služboval na orožniški postaji v Hranitnici, želimo na novem službenem mestu prijetnega bivanja in mnogo uspehov.

— Novo načelstvo II. skupine. Pred dnevi je bilo na delegatskem zborovanju II. skupine rudarske zadrage izvoljeno novo načelstvo. Za načelnika lokalnega odbora II. skupine je bil ponovno izvoljen dosedanjí načelnik g. Filip Murn, za podnačelnika pa g. Vrtničnik.

— Novi obrtni lokali. V hiši g. Majerja je preuredil slikarski mojster g. Tavzel dosedanje obrtne lokale v trgovino ter znatno razširil tudi izločbena okna. — Obrtne prostore je preuredil v svoji hiši v Lokah tudi čevljarški mojster g. Rošnik.

— Sprememba posesti. Hišo g. Murna v Lokah je kupil g. Letnik Jože, upokojevec bratavske skladišne, hišo g. Skleeta na Vodah pa mizarski mojster g. Hribar.

— Stara vrsta Sokola bo zopet oživljena. Sokolsko načelstvo vabi vse brate stare

DNEVNE VESTI

— Počastitev spomina dr. Ljudevita Pivka na Črnomlju. Odbor ČJ lige, Českoslovaška obsežna legionska, podružnica v Olomouci, Neodvisna organizacija legionarjev s krožkom prijateljev, Sokolska župa Olomouc, Sokol Olomouc, Podružnica Zveze českoslovaških častnikov, Podružnica Zveze českoslovaških častnikov, Podružnica Zveze bivših italijanskih domobrancev, Okrajni prosvetni zbor Narodna garda 22, Pevski krožek ČSOL in Pevsko društvo Sestnatska v Olomouci priredijo v četrtek 15. t. m. ob 20. v dvorani podružnice Zveze českoslovaških častnikov žalno sejo v počastitev spomina zaslužnega boreca za jugoslovansko in českoslovaško osvoboditev dr. Ljudevita Pivka. Žalno besede bo govoril dr. Bohuš Vybíral.

— Gospodarstvo naših banovin. V proračunskem letu 1933-36 so znašali izdatki po banovinskih proračunih 770.6 milijonov Din, za proračunsko leto 1934-35 pa 771.5 milijonov Din. Dravska banovina je potrošila za osebne izdatke 24.9 milijona, za materialne pa 104.2 milijona, skupaj 129.1 milijona Din.

— Specialističen izpit iz interne medicine je položil g. dr. Brandtetter Franc, sekundarij internega oddelka splošne zdravne bolnice v Ljubljani. Čestitamo!

— Beograjsko žensko proči amandmanu o učiteljih. Včeraj je zborovalo beograjsko žensko. Kakor po drugih mestih so tudi v Beogradu odločno nastopile proti amandmanu o učiteljih. Amandman je sicer že sprejel in zaenkrat se ne da proti njemu nič napraviti, toda ženske organizacije bodo prošle prosvetnega ministra, da se učiteljem sprostena krivica popravi.

— Opozorilo telefonskim naročnikom. Vse telefonske naročnike na področju pošte Ljubljana 1, opozarjamo, da poteka 16. t. m. rok plačila telefonske naročnine. Vplačila se vrše na dostavljene čekovne položnice. Naročniku, ki zamudi rok vplačila, se telefon časovno izključi iz prometa dne 16. t. m., za zopetno vključitev pa mora plačati takso 100 Din. V slučaju, da je naročnik čekovno položnico izgubil, reklamira isto lahko pri pošti Ljubljana 1, telefon 37-07.

KINO
SLOGA
Grandiozno filmsko delo
KAR HOČETE
v glavni vlogi: Elisabeth Bergner

MATICA
PRISEGA IN LJUBEZEN
v glavni vlogi: Willy Birgel, Hansi Knoteck
Režija: Karl Hartl

— Predstava danes sama ob 16. uri, obe večerni predstavi odpadeta zaradi koncerta.

UNION
ALLOTRIA
Režija: Willy Forst
Jenny Jugo — Renate Müller, Adolf Wohlbrück

— Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

— Zveza českoslovaških društev. Včeraj zjutraj je imela Zveza českoslovaških društev v Zagrebu občni zbor. V zvezi je veljano 101 družina. Občnemu zboru je prisostvovalo 105 delegatov, ki so zastopali 46 društev. Sedez zveze ostane v Beogradu, predsednika pa je dobil Zagreb in sicer v osebi vseučiliškega profesorja Smelanke.

Logaska Slatina

— Naši trgovci in veleblagovnice. Včeraj dopoldne je bila v Zagrebu seja centralnega zastopstva vseh vseh trgovskih združenj. Sejo je vodil predsednik Zveze trgovskih združenj v Zagrebu Ivan Pripič. Navzočih je bilo 25 delegatov. Predsednik Zveze trgovskih združenj iz Beograda Nedeljko Savić je poročal o položaju trgovcev v naši državi in o prizadevanju, da se njihov položaj izboljša. Naglašal je važnost konference glede na težke posledice, ki jih bo imel za vse naše gospodarstvo, zlasti za trgovino, novi finančni zakon, ki prinaša nove take in trošarine. Poedini delegati so naglašali potrebo, da se sestavi spomenica, v kateri bo prikazan položaj naše trgovine. Seja se je nadaljevala popoldne in zastopniki trgovskih združenj so zavzeli odločno stališče proti odpiranju blagovnic, ki po mnenju najhujši udarec za naš trgovski stan. Nove trgovine bo treba sploh zapreti, če bodo dovoljene veleblagovnice, ki z njimi naši trgovci ne morejo konkurirati.

— Dva najnovejša ameriška potniška avijona za naš zračni promet. V začetku maja se prične zopet potniški zračni promet v naši državi. Zveza Ljubljana-Sušak bo odprta leta 15. junija. Zakaj tako pozno, nam ni znano. Morda se zapostavljanje Ljubljane v posteljo zračnega prometa s tem padaljuje. Nova bo letos zračna proga Zagreb za Dubrovnik preko Sarajeva. Polet bo trajal 1 uro 50 minut, do čim se pelje z letalnice 24 ur. Za to progo dobimo dva najnovejša ameriška potniška avijona tipa Lockheed Electra. Vsako letalo ima 10 sedežev za potnike in 3 mesta za posadko. Obenem dobimo dva nova potniška francoska avijona tipa Caudron po 6 sedežev za potnike. Českoslovaška bo vzdrževala letos zračni promet na progi Praga-Bratislava-Zagreb-Sušak. Zagreb bo imel letos 12 prihodov in odhodov potniških letal dnevno. Tudi na progi Graz-Ljubljana-Sušak bodo letala letos potniška letala.

— Izlet v Postojnsko jama. V nedeljo 23. maja priredi združenje žel. uradnikov v Ljubljani I izlet v Postojnsko k ogledu stare jame in nove prajške jame. Dolžina 7 in pol km, od tega z motorno podzemsko železnico 4 in pol km. Odhod iz Ljubljane ob 6.15 ali 10. uri, povratek iz Postojne ob 17.30 ali 20. uri. Dobi žel. skupni strošek žel. prevoza od Rakeka do Postojne in nazaj, skupnega potnega lista in vstopnine v jama znaša 50 Din. Rezerviranje skupnega kosa 25 Din. Od Rakeka si lahko vsak nabavi nedeljsko povratno karto, ki stane iz Ljubljane 21 Din. Priprave spremlja: pisarna združenja v Ljubljani, Kolodvorska ul. 43. vsak turek in petek od 17. do 18. Trgovina s napitjem M. Tižar, Ljubljana, Selenburgova ul. 11. Trgovina A. Gorec, Ljubljana, Tyrševa ul. 1. Izleta se lahko udeležijo vsi, ker je to prvi izlet v obmejni kraj, apeliramo na čim večji udeležbo.

— Odlikovanja častnikov za najboljšo učenje vojakov. Za najboljšo učenje vojakov v lanskem letu so bili odlikovani z redom Belega orla IV. stopnje podpolkovnik Vladimir Bošnjak z redom Belega orla V. stopnje podpolkovnik Josip Škorpik, podpolkovnik Josip Jaklič, Marij Zlobec, Janko Hamersak, Jernej Pavlič, Peter Kiler in Zelenko Gorjup; z redom Jugoslovanske kroge IV. stopnje podpolkovnik za generalstabinosle France Stropnik ter podpolkovnik Josip Valcel. Mirko Zgaga in Ciril Valčan. Z redom Jugoslovanske kroge V. stopnje podpolkovnik Božidar Corn Ivan Oblak, Jakob Potočnik, Franjo Krener, Josko Slobodnik, Oton Pečar in Drago Globočnik ter kapitani I. klase Drago Pecelj, Vladimir Tavžes, Josip Majer in Anton Erčigoi, s kolajno za vojaške zasluge kapitani I. klase Oskar Sever, Janko Sumar, Karel Novak in Alojzij Radin ter kapitani I. klase Stanislav Pišar in Franc Zmrzlar, z zlato kolajno za vneto službovanje kapitan II. klase Leonid Ferečina, poročniki Slavko Bčelar, Josip Devetak in Evžen Wolf ter podporočnik Dušan Vrhovc.

— Lovro Matačić povabljen v Pariz. Po uspešnih gostovanjih v inozemstvu je dobil dirigent Matačić povabilo, da pride v Pariz, kjer naj bi 16. maja dirigiral koncert pariske filharmonije. Matačić se bo vabilu odzval.

— Kongres hotelirjev. V soboto je bil v hotelu Esplanad v Zagrebu občni zbor Jugoslov. hotelirskih zvez. Za novega predsednika Zveze hotelirjev je bil izvoljen zagrebški podžupan, tako da bodo lahko v bodoče člani Zveze tudi lastniki prenočišč, restavracij in kavarn. Včeraj zjutraj je pa novi predsednik Zveze otvoril kongres hotelirjev iz vse države. Na dnevnem redu je med drugim vprašanje reorganizacije hotelstva v Jugoslaviji, z mednarodno hotelizacijo zvezo in z Zvezo ugostiteljskih združenj v Beogradu, hotelstva in organizacije turizma, strokovnega šolstva, devalvacije tuž valut in hotelskih cen, vprašanje hotelskega osebja, stavi, in kolektivnih pogodb, zaštite hotelske industrije glede kreditov, davkov in najemnine, pospeševanja hotelstva in končno vprašanje avtorskih pravic.

— Za lovsko razstavo na velesejmu v Ljubljani, od 5. do 14. junija t. l. vabimo vse upodabljalce umetnike, da razstavijo svoje umetnine. Prav tako naprosimo vse privravnike, ki so v posesti pristnih sodobnih ali zgodovinskih predmetov in umetnin domačega izvora, da jih razstavijo, takoj pa prijavijo na naslov: Zbirna lovska razstava v Ljubljani velesejem. Za vse predmete nudi odbor največjo možno varnost in jamstvo. Obenem sponzorje če ste zadovoljni, da pridejo izbrani predmeti tudi na mednarodno lovsko razstavo v Berlin, kjer bodo sele pridobili svojo mednarodno vrednost.

— Letni prospekt za Dom na Komni pripravila SPD v Ljubljani. Ker nima primernega fotomaterialja, prosí SPD vse planince, ki so posetili Dom na Komni poleti ter so napravili posnetke da pošljejo po eno kopijo svojih slik čim prej pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-I. Stroške za slike bo društvo povrnilo.

— Plemeniti dar v počastitev spomina umrlega tovariša, viš. kontrolorja Bratinka Josipa so uradniki s postaje Ljubljana gl. kol. darovali namestu venca na grob tovariša, vsoto od 600.— za letovanje železničarskih otrok ob morju, katero organizira krajevni odbor Jadranske straže, Ljubljana železnica. — Iskrena hvala!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestalno vreme, od časa do časa dež. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani in Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu, Sarajevu in Splitu 18. v Ljubljani in Skoplju 17. v Mariboru in Beogradu 16. Davi je kazal barometer v Ljubljani 757.9, temperatura je znašala 10.

— Osmi žrtvi plazu pod Storičem najdena. Včeraj so odkopali izpod plazu pod Storičem še osmo žrtev. Mrtelnega Vinke Lombarda. Ležal je blizu kraja, kjer so odkopali Slavka Kostanjeveca. Lombardo je truplo je našel učitelj G. Kunaver. Tako lahko upamo da bodo kmalu odkopali še zadnjo žrtev strašne nesreče.

Iz Ljubljane

— O ljubljanskih kužnih in čukih modre sobotni »Slovenec« v članku, ki je nanj težko resno odgovoriti. Z naslov sam dovolj jasno pove, da je napisal članek članek brez vsake srčne omike in da je članek takim ljudem namenjen. Kdor nima rad živali tudi sam ni mnogo vreden, to je že stara stvar. »Slovenec« bi bilo seveda odveč dokazovati to, saj vemo, koliko je bila ura pri teh gospodih. Ogorenje ogromne večine naše javnosti nad skrajno krivičnim povzemanjem pasje takse, ki pomeni v praksi konec vsake smotne reje sov pr. nas, hoče spelati »Slovenec« na socialno polje in navija svoj strah demagoško lajno, češ, kdor ima pso plemenite pasme, ima tudi toliko denarja, da bo lahko takso plačal. Kaj pa tisti gospodje, ki imajo čisto krave lovske pse? Baš o teh gospodih in sicer iz »Slovenčevega« tabora je splošno znano, da niso reveži in da bi mnogo lažje plačali od svojih psov po 400. kakor pa mnogi lastniki sportnih psov, med katerimi so tudi taki, ki jim je reja psov skromen vir dohodka, da se lahko preživijo. Kje je tu socialen čut in kje je tu pravica? Razen tega bi si dovolili vprašanje, s kakšno pravico bo zahtevala mestna občina od lastnikov psov takso od aprila tekočega leta, ko je že plačana od konca leta? In pa še nekaj. Doselej so donosale pasje takse mestni občini okrog 200.000 Din letno, če bo ostala v veljavi povijana taksa, ji bodo pa vrgle kvečjemu 50.000, ker bod ljudje prisiljeni pse opustiti. Tudi to je menda smotno občinsko gospodarstvo. Sicer pa poglavje o naših takсах še daleč ni končano in ga bomo še načeli.

— Ij Spor med organizacijo mesarskih pomočnikov in Zdrženjem mesarjev in prekajevalcev v Ljubljani. Delojemalska organizacija si že dolgo prizadeva, da bi bila sklenjena kolektivna pogodba za ljubljanske mesarske pomočnike in marca je bilo že sklenjeno prvo pogajanje, ki je bilo informativnega značaja. Na njem so zastopniki združenja izjavili, da bodo zašli svoje članstvo na občnem zboru, ki je bil 14. marca, ter sklepali o novi kolektivni pogodbi. Pred dnevi je pa organizacija mesarskih pomočnikov prejela odgovor združenja, ki je sklenilo, da ne bo sklenilo kolektivne pogodbe z delojemalsko organizacijo. Organizirani mesarski pomočniki so se zato obrnili na Delavsko zvezo, ki bi naj posredovala v imenu njihove organizacije na mestnem pogajarstvu, da bi sklenila pogajanje na podlagi nove uredbe o minimalnih mezdah.

— Ij Legija koroskih borcev. Včeraj je imel glavni odbor Legije koroskih borcev redni občni zbor v gostilni pri Sokolu. Občnega zbora so se udeležili številni delegati in zastopniki Kluba koroskih Slovencev višji državni tožilec dr. Kravina. Občni zbor je vodil predsednik Andrejka, podkornik v p. Delegati številnih krajevnih organizacij so podali poročila o njihovem razveseljivem delovanju, nakar se je razvila stvarna debata o bodočih nalogah glavnega odbora. Predvsem namenjajo prihodnje mesece ustanoviti v vseh pomembnejših krajih banovine krajevne organizacije. Kmalu bo tudi ustanovljena Zveza legionarjev krajevine Jugoslavije. Izvoljen je bil v glavnem dosejani odbor s predsednikom podkornikom Andrejko na čelu.

— Ij Krajevna organizacija Legije koroskih borcev. Krajevna organizacija Legije koroskih borcev v Ljubljani je priredila v društvenih prostorih v soboto zvečer predavanje. Predaval je predsednik krajevnih organizacij LKB v Goritem gradu dr. E. Mejak. Predavatelj je nazorno in stvarno opisal dogodke iz zgodovinskega časa, ki je pri njih tudi sam sodeloval. Njegovo predavanje je nedvomno važen prispevek k naši nacionalni zgodovini in bi ga bilo treba publicirati v celoti. Morda bi tudi kazalo, da bi ga predavatelj ponovil pred širšim občinstvom.

— Ij O ptičjih selitvah in ptičjih opazovalnicah bo predaval pod okriljem Prirodoslovnega društva g. prof. Rafael Bažar v torek 13. t. m. Problem ptičjih selitev je zanimal ljudi že v starem veku. Mnoga poročila iz tistih časov nam pričajo, da je vse znanje bilo zelo fantastično brez stvarne podlage. Sele uvedba metode obročanja ptičev nam je omogočila za, nestvito in natančno proučevanje uganjk ptičje selitve. Dandanes je po celem svetu razširjena mreža ptičjih opazovalnic, ki z obročanjem ptičev skušajo rešiti zanimive pojave iz ptičjega sveta. Tudi pri nas v Ljubljani imamo tako opazovalnico, ki uspešno deluje že od 1. 1926. Predavatelj nam bo na podlagi dosejanih uspehov te opazovalnice razložil pomen, vzroke in druga vprašanja ptičjih selitev. Predavanje se vrši v mineraloški predavalnici univerze ob 18. uri. Vstopnina 4 Din, za dijak 2 Din.

— Ij Danes ob 20. v veliki filharmonični dvorani koncert kompozicij dr. Danila Svara. Sodelujejo: ga Zlata Gjurgjenca, ki zapoje pet pesmi: Kako je bilo Tebi, Marija, Tri pesmi na španske tekste (Mesečina, Ura, Pomlad) in Očitek. G. Aleksander Kolacio zapoje tudi pet pesmi: Tri junjske (Ni to na vrtu več, Tu glej, tu rasel je mak, Kakor tempelji) Šivilja in Pivec pomladi. G. prof. Marjan Lipovšek zaigra klavirski sonato v treh stavkih: Allegro moderato, Andante, Rondo. Ljubljanski kvartet gg. Pfeiffer, Stanik, Šušteršič, Müller) zaigra kvartet za godala v treh stavkih: Allegro ruvido, Adagio, Allegro giusto. G. prof. Pavel Šivic spremlja. Vstopnice v Matični knjižarni in pri večerni blagajni.

— Ij Sraje, krate, karničnik, Nebotičnik — Ij Karantena za živali na Dolenski cesti. Stanovaleci iz okolice dolenske mitnice se stalno pritožujejo, da na mitnici zadržujejo živali pogosto po več ur. Govedo muka po dolge ure, navadno brez vode in krme. Včasih ostanejo živali na prostem po cele noči. Ljudje nas vprašujejo, kaj je prav za prav s tem zadrževanjem živine na mitnici in zakaj ni uvoz živine urejen nekoliko bolj človeško. Pravilo, da se tuji avtomobilisti pogosto čudijo tem razmeram. Mi žal ne moremo poasnjati uradnega postopka na mitnici, upamo pa, da bo mestno poglavstvo prej ali slej napisalo popravek ter demantiralo mučenje živali, če se bodo ljudje dovolj vztrajno pritoževali.

— Ij Ruska Matca v Ljubljani: sklicuje v nedeljo dne 18. aprila t. l. ob 14. uri v dvorani bivšega hotela Tivolija svoj redni letni občni zbor z občinskim dnevnim redom. V slučaju nezadostne udeležbe bo istotam in istega dne ob 15. uri ob vsakem številu navzočih sklepni ponovni občni zbor.

— Ij Za koncert ljubljanskih srednjih šol, ki se bo vršil v nedeljo dopoldne v operi so vstopnice po globoko znanih opernih cenah od danes dalje v predhodni pri blagajni v opernem gledališču.

— Ij Dr. Jaroslav Šafar, magistratni direktor mesta Prage in tajnik Zveze českoslovaških mest pride v Ljubljano v četrtek, 15. t. m. Tu ostane en dan, nakar odide v Zagreb in Beograd, Konferiral bo s predstavniki Zveze jugoslovanskih mest glede ustanovitve Zveze slovanskih mest

in Zveze mest Male antante, da se navežejo med českoslovaškimi in jugoslovanskimi mesti ter med mesti Male Antante čim ožji stiki za sodelovanje v splošnih mestnih vprašanjih.

— Ij Prezidava ljubljanskega glavnega koledarja. Z nekaj tednov prezidava koledarstvo poslopje, in sicer terenska sekcija železniške direkcije. V začetku je kazalo, da gre le za neznatna popravila in ureditve, saj so prezidavali samo stranišče. V načrtu pa imajo prezidavo levega krila pritličja v velik vestibul za blagajno in povečali bodo tudi znatno peron. Načrti za peron še niso gotovi. Stroški vseh del bodo precej visoki, a zdaj še ni znana natančna vsota, ker natančnega proračuna za prezidavo ni mogoče nikdar narediti.

— Ij Glasbene Matica ljubljanska bo izvajala v ponedeljek, dne 3. maja v veliki filharmonični dvorani Mozartov Requiem za soli, zbor in orkester pod vodstvom ravatelja Mirka Polcha. Koncem tega meseca pa bo v mali filharmonični dvorani klavirski koncert francoskega pianista Gillesa Guibertia. Ta koncert bo 23. t. m.

— Ij Umrla je gospa Marija Markelj, roj. Gazulji v 75. letu starosti, vdova profesorja in direktorja učiteljskega v Kopru. Pogreb bo jutri ob 2. uri popoldne iz Vidovdanske ceste 9, na pokopališče k Sv. Križu.

— Ij Slavni baletni mojster Maks Frontan, ki si je v svojem umetniškem udejstvovanju širom Evrope in Amerike pridobil svetovno ugled, bo otvoril v Ljubljani baletni tečaj, na katerem bo poučeval moderne in klasične ples, plastiko in solistični ples. Pričetek tečaja bo 15. t. m. Prijave sprejema vratar opere vsak dan od 10. do 13. in od 15. do 17. (Zadnja leva vrata opernega gledališča). Pri vstopninah se dobe tudi vse informacije.

— Ij Zanimivo skriptično predavanje s slikami Avstrije, Nemčije, Belgije, Francije, Švice in Italije ob priliki pripravljana izleta v Pariz priredi dne 14. in 16. aprila ob 20. uri v dvorani »Sloce« v poslopju ljubljanskega dvora v Ljubljani. Prazakova ulica združuje žel uradnikov, na katerega vabimo. Predava g. Jože Jenko.

Grozovit umor na Javorju

Snoči je bila umorjena župnikova kuharica Jožefa Martinčičeva

Ljubljana, 12. aprila. Snoči je prispela v šepanjo vsa vest o grozotnem umoru na Javorju v dobrunjski občini. Vaščani z Javorja so obvestili o umoru župnikove kuharice Jožete Martinčičeve orožnike iz Spodnje Hrúšice. Iz šepanje vasi je približno tri ure daleč do Javorja in zato tudi preiskava o umoru ni mogla imeti takoj v začetku uspeha. So dana komitaja pa je bila sele danes ob 12.15.

Župnišče in cerkev na Javorju stopita sicer na samem, vendar do vasi ni daleč, zato je drzen umor zbudil še tem večje razburjenje. Zločinec se je priplazil do župnišča zvečer v mraku. Razmere je nedvomno dobro poznal. Vedel je najbrž, da se župnik, ki je že precej star, navadno zaklepa v strahu pred tatovi ter da je župnišče skoraj vedno zaklenjeno. Župnik se je tudi zaklepal, ko je kuharica opravljala gospodinjstva dela v gospodarskih poslopjih. Tudi snoči, ko je odšla molzt, je zaklenil duri. Zdelo se mu je, da se predolgo ne vrne, zato jo je začel klicati. Ko se ni oglasila, je odklenil duri in jo šel iskati v hlev. Ko je posvetil, je v strahu obstal kot odrevenel. Kuharica je ležala ob kra, vi s prebito glavo, ob truplu je pa ležala okrvavljena rovimca.

Župnik je začel klicati ves preplašen na pomoč. Prišel je vaščane. Kuharica je bila že mrtva in najbrž je truplo ležalo že delj časa v hlevu, saj župnik ni šel takoj iz hiše. Domnevajo, da gre za roparski umor, saj stara kuharica ni imela sovražnikov, pa tudi župnik je spoštovan ter priljubljen v svoji župniji. Ljudje govore, da je zločinec hotel umoriti tudi župnika, da bi oro pal župnišče, da bi ga pa pri njegovem zločinskem poslu ne ovirala kuharica, je najprej napadel njo. Strašnega dejanja se je pa najbrž tako ustrašil, da je pobegnil. Morda je tudi skušal adreti v župnišče, a si je premislil, ko ni mogel odpreti na la, hek način duri. Vendar pa ni župnik šel nobenega ropota. Morda bo preiskava razjasnila zločin, ki bo nedvomno olajšana, ker je zločinec pu, stl na kraju umora mrtolino orodje.

SPORT

— Vprašanje reorganizacije JNS. V soboto je bila v Beogradu prva plenarna seja odbora za reorganizacijo in spremembo pravil JNS. Seji so prisostvovali delegati vseh klubov razen zagrebških in delegati vseh podsavezov razen splitskega. Pretežno večina delegatov je bila proti reorganizaciji Saveza na podlagi predloga ZNP. Potem je bil izvoljen ožji odbor, ki bo do 1. maja zbral vse predloge o spremembi pravil. 1. junija bo na sklican še en sestanek odbora, na katerem bo končno redigiran predlog za izredno skpščno.

— Motosekcija Z. S. K. Hermes sklicuje za torek 13. t. m. ob 8. uri v posebni sobi

— Ij Foto večera priredi SPD v četrtek 15. t. m. v torek 20. t. m. in v petek 23. t. m. Prof. Ravnik Janko bo razložil praktično posredovanje slik in to v društveni toanici na Aleksandrovi cesti. Radi tenosti prostora se more ponuka vsakokrat udeležiti le pet oseb. SPD vabí vse interese, da se nemudoma prijavijo v društveni pisarni ter si izberejo enega gorí navedenih večerov.

— Ij Stenjakovski gospodarske in kulturne društvo v Ljubljani ima svoj občni zbor v ponedeljek, dne 26. aprila ob pol 20. v gostilni »Pri Rihlarju« na Karlovi cesti z običajnim dnevnim redom. Odbor.

— Ij Vlom na Šenkovem turnu. Ponoči med nedeljo in ponedeljkom se je spizlil neznan vionidec skozi okno v župnišče. Sreča mu ni bila posebno mila. Odneseel je samo hranilno knjižico, glasečo se na 7000 Din, a z njo si ne bo mogel pomagati, ker jo je župnik danes prekalil. Vlomilec se je pa zalozil z jaoi in mestjo, kar kaže, da je bil najbrž domačin.

— Ij Tatvine in vlomi. Pred dnevi je bil prodajalki Dragi Horvatovi, stanujoči v Jenkovi ulici 20, ukraden ta čas ko je bila v službi gramofon, vreden 1000 Din. Ukradel ga je nek delavec, ki mu je bilo odpovedano stanovanje. V noči na torek je bilo vlomljeno v shrambo inž. Karola Janka v Rožni dolini. Tat je odnesel več jestvin, plašč, klobuk in par sivih rokavic. Iz drugega stanovanja je tat odnesel Stanku Obereignerju temnosivo suknjo, rjav usnjen suknič in siv klobuk, zobtehnič Elzi Treo siv zimski plašč, Hubertov plašč in denarnico z nekaj gotovine, služkinji Ivaniki Mulec pa črn, ponošen plašč ter rjavo čepico. Skupna škoda znaša blizu 5000 Din. Pred dnevi je nekdo obiskal tudi stanovanje sodne uradnice Pavle Eržen na Sv. Petra nasipu 39 in ji odnesel 440 Din.

Tatvine je osumljen mlajši možki, čokate postavbe, oblečen v rjav plašč, ki je postopal okrog hiše. V noči na četrtek je bilo vlomljeno v jedilno shrambo Marije Mezek v Rožni dolini, kjer je neznanec odnesel 5 l žganja, steklenico vina, okrog 20 kg masti in 10 kg sladkorja, v skupni vrednosti 700 Din.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prektici, izjave beseda Din 1.—, davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

IZREDNA PRILIKA
Umetno sušeni parketni odpadki poceni pri F. VERTACNIKU Masarykova cesta 23. 17. L.

ROBERT GOLL,
Zefir, popelja, touring
za močnejše izborne takovosti in v največjih vzprijah pripravah
specijalna sadga plizaa, belega in pral-nega blaga.
LJUBLJANA, Selenburgova ulica 8.

CEPLJENE TRTE
enoletne, na ameriški podlagi. Muskat Kraljica vinograda. Muscat sopr. Mathias Jovana. Kraljica Jelisaveta tvrdke Vladislav Hiršl in drug. Subotica, — ima na zalogi
SEVER & KOMP.
Ljubljana. — Posamezna trta od navedenih vrst stane 5 Din

VINSKE TRTE
Črna, Portugalka, Kraljevina Laški rizižing, Burgundec. Muskat Zlatnina. bela in rdeča. Afus-Adi po 1 Din ima napredaj trtica J. Ferle, Svibno p. Radeče pri Zid. mostu. 1056

POSTREZNICO
ki zna tudi kuhariti, iščem za ves dan. Vprašati Stari trg 28-III, levo. 1054

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA
KRAJLJEVA 5
IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE
Makulturni papir
prede
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Dan sokolske prosvete v Kranju

Izredno lep koncert je bil posvečen skladatelju Emilu Adamiču

Kranj 11. aprila
Prosvetnega dne »Kranjske sokolske župe«, posvečenega spominu pokojnega skladatelja Emila Adamiča, že dopoldne so se v Narodnem domu zbrali pri skupni vaji godbeniki, pevci in pevke iz vseh treh velikih središč sokolske misli: iz Kranja, Radovljice in Jesenice, popoldne se jim je pri koncertu pridružil še škofja Loka, dočim so v gimnaziji zborovali prosvetarji vseh gorenjskih sokolskih društev.

ZBOR PROSVETARJEV

je vodil starosta »Sokolske župe Kranj« dr. Jaka Špicar. Po pozdravu se je oglašal k besedi o poslanstvu sokolske prosvete, o aktualnih sokolskih zaveh. Sledila je debata o poročilih o prosvetnem delu v »Sokolski župi Kranj«, ki so jih podali društveni prosvetarji. V okviru izvajanja sokolske Petrove petletke so bili storjeni sklepi, ki jih bo deloma še obravnavala župna glavna skupščina, deloma jih bo pa skušal uresničiti župni prosvetni odbor. Med temi sklepi je važen poseben oni, ki govori o idejni vzgoji sokolskega članstva in naraščanja, in ki odreja, naj se novo članstvo pred zapisegov pozove k izpitu iz sokolske ideologije. Kot župnega prosvetarja predlaga zbor glavni skupščini dosedanjega prosvetarja.

POPOLDANSKI KONCERT

Posebno značilno obeležje pa je dal sokolski prosvetni dan na mestu popoldne, ki je ves kranj pihel na koncert v Narodni dom, kjer je kranjskemu »Sokolskemu društvu« naklonjeno meščanstvo napolnilo veliko dvorano do zadnjega kotička. Vladovala je pravo koncertno, praznično razpoloženje, ker je ves program oddajala tudi ljubljanska radijska postaja, ga je poleg občinstva v dvorani, pri aparatu poslušalo na tisoče poslušalcev. Koncertni program je bil letos res izbran, težak in zelo pester, tako da je bil današnji prosvetni dan na kranjskem, pokazal je napredek pevskih zborov in orkestror ter veliko poštrevnost in silno voljo do prosvetnega dela.

Na odru je bilo preko 130 godbenikov, pevcev in pevke, ko sta mešana zbor Kranja in Radovljice ob spremljevanju orkestra zapela pod taktirko br. Horaka Gustava »Bože pravde«. Pogled na združeni pevski in godbeni korpus je nudil veličastno sliko. Sledila je Čajkovskega glasbena slika: »V cerkvi«, katero so združeni orkestri odigrali zelo precizno in občutno.

Zbrano občinstvo je nato nagovoril župni starosta in prosvetar br. J. Špicar, ki se je zahvalil v prvi vrsti onim Slovincem onkraj meje, ki so po lanskem koncertu poslali pozdrave. Spomnil se je pokojnega Emila Adamiča, skladatelja »Sokolski župi Kranj« poklonjene: »Budnice« in »Romance«, njegove zadnje skladbe, ki je pred dvema letoma prisostvoval koncertu, ko se je »Budnice« prvič izvajala. S svojimi skladbami si je postavil trajen spomenik. Br. Špicar je pozdravil vse sodelujoče z br. Horakom na čelu, jeseniško sokolsko mladino, ki je nastopila pri vrstah, goste iz Ljubljane, zastopnike vseh uradov in oblasti in ostalo občinstvo, pozdravil pa je tudi brate in sestre ob Zili in Dravi, ob Soči, v Gorici in Trstu. Končno se je poklonil domovini in kralju Petru II., s tugo in boleščjo se je spominjal Oplenca.

Mešana zbor Kranja in Radovljice sta skupno z orkestrom pod vodstvom br. Horaka zapela Adamičovo: »Romance«, ki se je prvič izvajala. Tekst je vzel po štrekljevi narodni pesmi, glasbo pa je Adamič skomponiral lani 2. oktobra ter jo enako, kot »Budnice« poklonil gorenjskim Sokolom. »Romance« je težka skladba, ki vsebuje močeno instrumentacijo in dopušča zboru kot orkestru vso možnost polnega izživetja. Radi svoje ubrane harmonije je precej melodična, ritmična, oddalje pa mor da nekoliko spominja na ton narodne pesmi. Izvajana je bila prav dobro, tudi občinstvo je močno došla in mu ugajala. Bo to prav hvala koncertna točka, efektna in privlačna in zato zasluži podrobno vestno naštetje.

Jesenice so letos poslane mladinski mešani pevski zbor in mladinski orkester v Kranj na koncert. Zbor je pod vodstvom pevke br. Razingerja dočim je Adamičev medijurnski narodni in sovresen: »Ni mi volje« in Adamičevi in »Didi Dudac« v Pregljevi harmonizaciji. Štel je 37 deklic in dečkov. Skupaj z orkestrom (15 dečkov) je zbor še zapel Adamičovo: »Koroškim fantom«, orkester sam pa je prav lepo zaigral Parnova: »Nazaj v planinski raj«. Zadnji dve točki je dirigiral br. Sörgo.

Med posamezne nastopajočimi pevskimi zbori je bil brččas najboljši radovljiški (24 pevcev, 22 pevke), ne sicer mnogoštevilni, pač pa zelo homogen, v vseh glasovih zadosti močen in izenačen. Glasovni material ima zbor prvovrsten. V moški sestavi je zbor zapel veličastno Fürsterjevo: »Povejte ve planine«, v mešani sestavi pa Milojčevico: »Muha in komarac«, v kateri je pokazal vso rutino in odlično tehniko. Radovljičane je vodil br. Kobenter. Sledila je Schubertova: »Simfonija št. 8«, katero so odigrali skupni orkestri, dirigiral je br. Horak.

Kranjski pevski zbor (22 pevcev in 27 pevke), katerega odlike in napredek poznamo z njegovega samostojnega koncerta dne 6. marca, je v moški sestavi prispeval Ada-

Lepa pesem v socialne namene

Koncert delavskega prosvetnega in podpornega društva »Tabor«

Ljubljana, 12. aprila.
Koncertov je pri nas mnogo in tudi ta sezona je bila bogata, vendar je večina koncertov namenjenih predvsem tako zvanemu koncertnemu občinstvu. Ti koncerti spadajo v listih pod kulturno rubriko in o njih poročajo posebni glasbeni poročevalci. Od časa do časa je pa pri nas prirejen tudi koncert, ki ni namenjen zgolj pristnemu koncertnemu občinstvu, in ki o njem časopisje navadno ne poroča pod kulturno rubriko, ker spada pod kompetenco »navadnih poročevalcev«. Takšen koncert je priredilo delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor« v soboto v dvorani Trgovske doma. Dohodki koncerta so bili namenjeni v društvene socialne namene.

Naj ob tej priliki omenimo, da ima pevski zbor »Tabor« že lepo tradicijo, saj slovi iz časa, ko so se poštrevnosti pevci udeleževali še v Primorju. »Tabor« opravlja pomembne naloge; ne le, da izobražuje svoje članstvo predvsem s predavanji in da goji lepo pesem, ki so se ji pevci v svoji ožji domovini posvečali z vsem žarom ter idealizmom, temveč mora voditi tudi račune o socialnem položaju svojega članstva. Mnogi emigranti trpe silno zaradi bede in trpeli bi še bolj, če bi se ne zatekli pod okrilje »Tabora«. Društvo je sedaj za najrevnejše azil na Viču. Toda beda je prevelika, da bi društvo lahko pomagalo vsem potrebnim s svojimi skromnim, sredstvi. Kdor to razume, bo tudi znal pravilno oceniti prizadevanje »Tabora«, da z dohodki prireditve pomaga svojemu bednemu članstvu. Udeležba na koncertu je bila lepa, toda tudi resno stremenje pevkega zbora, nuditi poslušalcem lepo pesem bi zaslužilo še večji obisk. Morda je bila propaganda nekoliko preslaba.

Mešani zbor »Tabor« je precej številen in nedvomno zasluži med pevskimi zbori upoštevanje, čeprav bi ga bilo najbrž še

Gladujoče filmske zvezde

Niso gladovali, da bi se ne zredili, temveč zaradi pomanjkanja hrane v krasnem hotelu. V Detroitu so gladijale Sonja Henie, lepa sopranistka Lily Pons in vneti občudovalec kraljice ledu Tyrone Power. Nekega dne zgodaj zjutraj je namreč na povedalo hotel'sko osebje stavko in 2.500 gostov je ostalo brez postrežbe. Ustavila se je centralna kurjava, telefoni so bili zaprti, dvigala so obstala, gosti niso dobivali hrane, postelji jim niso postiljali, skratka, vse življenje v hotelu je zamrlo. Sonja Henie je dolgo poskušala dobiti kavo, potem je pa prišla iz 20. nadstropja dolgi pogledat kaj je. Toda vsa živila so bila zaklenjena. Dobre volje pa ni izgubila in dejala je, da je hoja iz 20. nadstropja najboljša telovadba. Njen oboževalec pa ni bil tako navdušen, ker je stal na 11. nadstropju in je moral po stopnicah 9 nadstropij višje, če je hotel videti kraljico svojega srca.

Operna pevka Lily Pons se je pa silno razjezila in izjavila, da v Detroitu ne bo pela, temveč da se vrne v New York. Dejalo je, da bo shušala, če ne dobi takoj jesti, če bo morala hoditi po stopnicah in če se bo jezila. Pa je šinila enemu izmed

mičevci: »Bog daj!« v mešani sestavi pa poskotali Lajovic: »Pastirček«. Zbor je vodil br. Matul. Škofjelovski moški zbor (22 pevcev) je zapel pod vodstvom pevke br. Babiča prav ognjevito dve Adamičevi: »Lucipeter« in »Fantovski«. Sklepna koncertna točka je bila Adamičeva: »Budnice«, pela sta jo mešana zbor iz Kranja in Radovljice ob spremljevanju orkestra. Zvenela je prav veličastno in efektno. Koncert je zaključila sokolska himna: »Hej Slovani!« Vse orkestralne točke je dirigiral br. Horak, ki je burno aplavdiran prejel lep šopek, enako tudi S. Kobenterjeva. Tudi vsi zbori so bili nagrajeni za svoje izvajanje z zasluženim priznanjem. Orkester so sestavljali godbeniki iz Kranja, Jesenice, Bleda, Radovljice, pomagali so pa tudi vojski iz Škofje Loke. Štel je 45 sodelujočih.

Današnji prosvetni dan je pokazal, da Sokolska župa Kranj po svojih družinskih zelo poštrevno in uspešno opravlja vzgojno in prosvetno delo med narodom, obenem pa se je gorenjsko Sokolstvo z današnjim koncertom prav dostojno oddolžilo spominu svojega nesebičnega prijatelja, pokojnega Emila Adamiča.

težko uvrstiti med »boljše« zore; njegova sestava, zlasti razmerje moških in ženskih glasov ni najboljša. Toda pri vsem tem je treba upoštevati, koliko poštrevnosti, čistega idealizma ter dela je treba, da se zbor lahko pripravi na tako lep koncert. Pomisliti moramo, da ta zbor sestavljajo predvsem preprosti ljudje, ki jih skrbi dan za dnem misel na jutri. Ti ljudje so se rodili pod jasnejšim nehom in toplejšim solncem in ko zapoje, izžveneva sočnost, pesem je bolj živa ter barvita in več ognja je v nji, kakor če bi jo pel delavec iz severnejše pokrajine. (To je morda samo občutek posameznika in nikakor ne spada v strokovno oceno).

Pevci so dosegli pri občinstvu tako lep uspeh, da bi si lepšega res ne mogli želeli. Peli so predvsem priljubljene melodične pesmi primorskih skladateljev. Zastopani so bili S. Premrl, ki je prisostvoval koncertu, V. Vodopivec, F. Terčelj, Dev. Kramar in M. Rožanc. Pevodvaja R. Simoniti je dirigiral temperamento. Najlepši uspeh je zbor dosegel s Premrlovo Slovansko pesmijo in Terčeljevimi Našimi goricami, ki so napravile močan vtis tudi po svojem pomnilnem tekstu.

Lep uspeh je dosegel tudi konservatorist Dolničar, ki je pel S. Premrove pesmi. »Kam?« po Prešernovem tekstu, je bila ob tej priliki prvič izvajana. Znan je Gerbičeva pesem na isti tekst: toda Premrlova je učinkovitejša ter izraža živo dramatične elemente. Da ni prišel še bolj do veljave Dolničarjev obsežen glas, ki je sicer nekoliko zastran, je treba pripisati v znatni meri razglasnemu klavirju, ki je brenčal kakor star gostilniški orkestror.

Občinstvo, ki je bilo med njim mnogo mladine in zastopnikov raznih stanov, je bilo z lepo prireditvijo zelo zadovoljno ter moramo v njegovem imenu čestitati poštrevnim prirediteljem.

menadžerjev v glavo srečna misel, da bi se naredila bolno. Stavkajoče osebje je namreč bolnim gostom v hotelu kljub stavki streglo. Tako je tudi storila in brž je zahvala izdala obed, Stavkajoči so ji pa odgovorili, da bi ji jed ne dišala tako, če bi bila bolna. Slednjič je bil dosežen kompromis, da so ji dali jesti, a menadžerji so jo odnesli v 12. nadstropje.

Deklice se može

Svetovni tisk, da je priobčil za naše pojme neverjetno vest, da se je v Ameriki poročila 9 letna deklica. K tej vesti je treba pripomniti, da so ameriški zakoni v vprašanju zakonske zveze tolerantnejši od naših tako, da možitev 9 letne deklice ni osamljen primer. Tako poroča tehnik »Marianne« iz Birminghama, da se je poročil tam oslepi anglikanski pastor z 9 letno deklico. V mestu Carbonade v državi Illinois se je poročil 54 let star zdravnik iz Los Angelesa s 14 letno deklico. V mestu Clailly v državi New York so praznovali poroko 15 let starega ženina s 14letno nevesto. V Allabani se je omožila 11letna Mary Thomasova in leto dni pozneje je postala mati. V Oklahami sta sklenila dva stara vdova, očeta po 11 let starih hčerk, poročiti se tako, da je vzel prvi hčerko drugega, drugi pa hčerko prvega.

Če izrazimo Američanom zažudenje nad takimi zakonskimi zvezami, nam odgovore, da je glavno, da pristane na nje narava, da ona nima nobenih ugovorov, človeška družba se naj pa kar ravna po nji. Seveda nas ta odgovor ne more zadovoljiti, je pa za mentaliteto Američanov zelo značilen.

Wells je premagal sladkorno bolezen

Že štiri leta krčevito in potrpežljivo kljubuje tej nevarni bolezni

Množici čitateljev Wellssovih del in prijateljev njegovih filmov je malo znano, da se slavniti pisatelj že štiri leta krčevito in potrpežljivo bori z zahrbtno boleznijo. Nedavno je Wells proslavil 70letnico rojstva, a leta 1933 ga je napadla sladkorna bolezen. V pogovoru s poročevalcem »Sunday Chronicle« je dejal, da je izgubil vsako veselje do dela čim ga je napadla bolezen. Ko je zvedel, da ima sladkorno bolezen, se je zaprl doma dosledno je odklanjal vsako vabilo in držal se je strogo diete, ki si jo je sam določil. Jedel je samo kruh z mlekom.

Sele pozneje je zvedel, da dela usodno na pako. Po posetu pri šefu neke londonske

BONTON
— Papa, zakaj pa sprejemo gosta do predobe?
— Da se prepričamo, da res že odhaja.
VSE ENAKE
— Katere ženske sovršaj bolj? Tiste, ki mnogo govore, ali one druge?
— Katere druge?

diabetične klinike je takoj izpremenil svojo prehrano. Zdravnik je nasvetoval Wellsu novo dieto, ki se je ves čas strogo držal. To je boljše in tudi učinkovitejša dieta. Pisatelj ne sme uživati mleka in slaščic, izmed alkoholnih pijač pa ne vina in šampanjca. Če je kam povabljen, hodi nerad na obed ali popoldanske čajanke, ker postrežejo navadno na njih s kruhom in slaščicami. Izmed vin je smel ostati zvest svojemu rdečemu vinu, ki ga že od nekdaj zelo rad pije.

Iz hvalečnosti za ugodne posledice dobrih nasvetov angleških zdravnikov je ustanovil Wells pred dvema letoma angleško »Diabetic Association«, ki ji sam predseduje. Društvo šteje že 2000 članov in je pomagalo že mnogim za sladkorno bolezen hiralocim siromakom, da so prišli do pravega lečenja. Pisatelj tudi vzorno skrbi za diabetične otroke, za katere so bila lani ustanovljena posebna počitniška zavetišča. Ustanovil je tudi podjetje, ki naj delodajalce opozarja na to, da je sladkorna bolezen ozdravljiva in da se torej ni treba bati pri sprejemanju v službo takih ljudi. V Angliji je na tisoče diabetikov, ki jih nihče ne sprejema v službo, ker mislijo delodajalci, da sladkorna bolezen ni ozdravljiva.

Wells opozarja na svojo bolezen. Ko je zbolel, je videl v tem konec svojega dela in življenja, saj se ni dolgo tega, ko je pomnila sladkorna bolezen nezgodno smrt. Zdal se pa lahko diabetiki z lastno krepko voljo in inteligenco ohranijo pri življenju. Wells hodi vsako jutro na dolg izprehod in se veseli življenja, kakor se ga je vedno veselil.

Iz Maribora

— Otroci bodo igrali v gledališču. V nedeljo, 18. t. m. popoldne uprizaro druga dekliška osnovna šola v tukajšnjem gledališču spevoigro »Punčke plešejo«.

— Moč mariborskega sokolstva. Iz statistike mariborske sokolske župe je razvidno, da je sokolska ideja na severni meji nezmojiva in močna. V sokolski župi Maribor je včlanjenih 14.170 sokolskih pripadnikov, od katerih odpade na članstvo 5068, naraščaja je 1377, deca pa 4029. Od vsega učitelstva se pri Sokolu udeležuje 70%. Statistika prikazuje izredno številno in gospodarsko moč sokolstva na severni meji.

— Brandl-trio v gledališču. Svojevrsen umetniški užitek bo nudil Brandl-trio, ki nastopi 22. t. m. v mariborskem gledališču. Za koncert vlada veliko zanimanje.

— V tisoči grob je sam legel. Te dni je v Ločah pri Poljanah umrl znani grobar Jožef Štoklas, star 68 let. Moč je izkopal 999 grobov, v tisočega pa so zagrebli njegova.

— Nogometni trener — goljuf in tat. Mali kazenski senat okrožnega sodišča v Mariboru je obsodil 35letnega zlatarskega pomočnika žida Aleksandra Bergera, ki je v Murski Soboti bil angažiran kot nogometni trener, sletosno pa je po raznih slovenskih mestih nabiral zlatino, češ da jo bo popravil.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami ob izgubi naše drage mame

Katinke Bizilj

posestnice in bivše mesarice

in vsem, ki so s poklonitvijo vencev in s svojo udeležbo povečali njeno zadnjo pot.

LJUBLJANA, 12. aprila 1937.

ZALUJOČI OSTALI.

Paul Hilso:

Molčeci maščevalec

Roman

— Da, vse, — je odgovoril mirno.
Za hip ji je zaigral žarek občudovanja v očeh, potem se je pa vrnil vanje zopet prejšnji proseč izraz. Gledala ga je kakor da se ne upa povedati, kaj želi, potem je pa hitro izgovorila svojo misel:
— A sveženj?

— Ne morem ga vam dati — — pa naj bi še tako želel.

Njene oči so hile zalite s solzami. Videl je to in bolelo ga je, toda ustreči ji ni mogel.
— In vendar ne pomeni ta sveženj nič za druge — — je poskusila ugovarjati, — pač pa zelo mnogo za nas — zame.

Slišal je dobro, kako se ji je zareklo. Toda delal se je, kakor da ni slišal.

— Ne morem, — je odgovoril samo.

Slišal je, da ihti. In za hip je začutil njeno mehko ročico v svoji roki, potem je pa odhitel na prejš.

Obšla ga je skoraj nepremagljiva želja stopiti za njo, da bi jo še enkrat videl, da bi še enkrat

13

slišal njen mehki, topel glas, potem je pa pomislil na svojo obljubo in obstal na mestu.

Zrl je za njo. Hitela je proti Whaistreetu. Saj vendar ni stanovala tam. No, da ...

Počasi se je obrnil in krenil domov. Šel je globoko zamišljen in vedno znova je šepetal sam pri sebi.

— Ljubim te! Ljubim te!

V.

Morran je prišel domov. Nič ga ni mikalo leči k počitku, čeprav je bilo že pozno, kajti to, kar je bil doživel, njegovo srečanje in pogovor z njo, je bilo prevzelo vse njegove misli in ni mu dalo miru.

Natočil si je čašo whiskyja, si prižgal cigareto in sedel v velik naslanjač. Pred seboj je imel naslanjač, kjer je sedela ona. Tako je razmišljal o vsem, kar se je bilo pripetilo, v prvi vrsti je pa mislil na njo.

Kar je povedal tistega večera, je bilo njemu samemu popolna uganka, saj je odkrito povedal, da jo ljubi.

Bil se je trpko nasmehnil, ko se je spomnil kakšna so bila njegova čustva do nje in kako je gledal na ženske. Še nikoli ni rekel nobeni: Ljubim te! Ženskam je govoril samo: lepa si, dragežna, očarljiva, toda o ljubezni ni govoril nobeni, to se mu je zdelo vedno nekaj posebnega, te besede ni nikoli rabil, hranil jo je za eno samo in naenkrat ...

Nekega lepega dne je zagledal v hotelu očar-

ljivo dekle, naslednjega dne jo je zopet videl na ulici, potem je pa stala pred njim, v njegovem stanovanju in hotela ga je ustreliti. In baš nji sta veljali besedi, ki ju ni nikoli prej izgovoril, namreč: Ljubim te!

Morda ji ni povedal tega povsem odkrito, vendar pa tako, da je lahko razumela.

Majal je z glavo in razmišljal, kako se je moglo to zgoditi.

Ali je bilo to samo trenutno razpoloženje?

Začuden je zrl predse skozi modrikaste oblake cigaretne dima in zdelo se mu je, da vidi dražestni dekliški obraz. In takoj je spoznal, da bi ponovil isti besedi, če bi zopet stopila predenj: Ljubim te!

Zakaj?

Ljubezen na prvi pogled? Bil se je malone glasno zasmehal, saj je videl v sebi najmanj romantičnega moža na svetu in ... A zdaj ...

Ko je stala nočjo v njegovi sobi, je bila naravnost podobna vsega lepega. Zelena obleka se je lahno in nežno ovijala njenega skokega, prožnega telesa, jasno je videl pred seboj njeno lepo postavbo in živo si je mislil v spomin vsak njen gib.

In njene velike, modre oči so imele v sebi toliko lepote, da se je čutil, da je more biti toliko na svetu. Ali je bilo res tako čudno, da ji je odkril svojo ljubezen?

Tako je sedel in si vedno znova ponavljal te besede. Težko mu je bilo pri misli, da je ne bo več videl.

Morda jo bo pa zopet videl? Obenem mu je pa prešinjal srce strah, da bi se ji utegnulo kaj pripetiti v zvezi z zagmetnim umorom. Saj je bilo jasno, da je tako ali drugače v zvezi z njim.

Kaj pa če je igrala pred menoj komedijo?

Ta misel ga je hipoma iztrezila. Ali je bilo res, da nima z umorom nič skupnega?

Če je lagala, je moral priznati, da je izborno igrala svojo vlogo. Vsaka ženska je v dnu duše rojena igralka in vsaka zna imenito igrati svojo vlogo, kadar ji gre za kožo.

Zazeblo ga je, pogledala je na uro — — bilo je že pol treh in hladno je postajalo. Legel je in še dolgo je mislil na dogodke minulega dne.

— — — — —
Dick Holburn bi rad govoril z vami, gospod Morran.

— Dobro, Sanders, naj vstopi in prinesite še en pribor.

Bil Morran je bil baš stopil iz kopalnice in oblačil se je. Hitro se je oblekel in hitel je pozdravit prijatelja.

— Hola, Dick, dobro jutro!

Bil je krepko stisnil prijatelji roko.

— Dal sem prinesiti še en pribor. Saj ne boš hud, če te povabim na zajtrk.

— Kaj še, nasprotno, čeprav sem komaj vstal od mize. Sem pač tak, vedno sem lačen.

Dick Holburn se je zasmehal s svojim širokim, radostnim, otroškim smehom, in nadaljeval:

— Saj jed je vendar za to tu, da jo pojemo.